

ZAVOD ZA PLANIRANJE
RAZVOJA KANTONA
SARAJEVO

SEKTOR ZA PLANIRANJE
DRUŠTVENO-EKONOMSKOG
RAZVOJA

Privredna kretanja u Kantonu Sarajevo

2003-2009.

Direktor:

mr.sci. Fahrudin Đuzo

Sarajevo, august 2010. godine

ZAVOD ZA PLANIRANJE RAZVOJA KANTONA SARAJEVO
www.zavodzpr-sa.ba

Direktor:
mr.sci. Fahrudin Đuzo

Koordinacija i obrada:
Sektor za planiranje društveno-ekonomskog razvoja
e-mail: ecc_sektor@zavodzpr-sa.ba

Pomoćnik direktora:
mr. Maida Fetahagić

Šef službe za istraživanje i razvoj:
Gordana Memišević, dipl.ecc.

Šef službe za upravljanje i koordinaciju sredstava razvoja KS:
Ljiljana Misirača, dipl.ecc.

Priprema i obrada:
Emina Kašmo, dipl.ecc.
Edin Trgo, IT

Sadržaj	str.
Osnovni pokazatelji	3
Uvod	4
Nivo razvijenosti	5
Stanovništvo	7
Isplaćene i ostvarene investicije	10
Rezultati poslovanja	12
Rezultati poslovanja po Standardnoj klasifikaciji djelatnosti (SKD)	15
Radna snaga	20
Zaposlenost	22
Plate	25
Nezaposlenost	27
Industrijska proizvodnja	30
Turizam	32
Vanjska trgovina	36
Zaključak	42
Pregled tabela	43
Pregled grafova	44

Osnovni pokazatelji

Kanton Sarajevo	2003	2009	Indeks 2009/2003	Stopa rasta 03-09
Ukupno stanovništvo (sredinom godine)	401.274	423.645	105,57	0,9
<15	69.550	70.573	101,47	0,2
15-65	278.444	283.943	101,97	0,3
>65	53.280	69.129	129,75	4,4
GDP/pc (USD)	4.208	8.820	209,60	13,1
Broj zaposlenih	86.175	119.461	138,63	5,6
Stepen zaposlenosti stanovništva (%)	21,5	28,2	131,31	4,6
Broj nezaposlenih	59.791	66.299	110,88	1,7
Stepen nezaposlenosti ukupnog stanovništva (%)	14,9	15,6	105,03	0,8
Stepen nezaposlenosti radne snage stanovništva (%)	21,5	23,3	108,74	1,4
Stopa nezaposlenosti (%)	41,0	35,7	87,13	-2,3
Radna snaga	145.966	185.760	127,26	4,1
Plate (KM)	651,4	991,9	152,28	7,3
Isplaćene investicije* (000 KM)	737.917	1.784.793	241,87	15,9
Ostvarene investicije* (000 KM)	556.509	1.499.931	269,53	18,0
Broj turista	94.429	170.612	180,68	10,4
Broj noćenja	189.054	324.513	171,65	9,4
Ostvareni prihod od turizma (u KM)	20.719.903			
Izvoz (000 KM)	354.061	660.998	186,69	11,0
Uvoz (000 KM)	1.361.161	3.079.248	226,22	14,6
Obim vanjsko-trgovinske razmjene (000 KM)	1.715.222	3.740.246	218,06	13,9
Stepen pokrivenosti uvoza izvozom (%)	26,0	21,5		-3,2

Rezultati poslovanja pravnih lica**

Broj pravnih lica		5.870		
Prihodi (000 KM)	7.609.298	13.927.582	183,03	10,6
Rashodi (000 KM)	7.725.558	13.671.657	176,97	10,0
Dobit (000 KM)	319.477	683.449	213,93	13,5
Gubitak (000 KM)	464.755	479.757	103,23	0,5
Poslovna sredstva (000 KM)	17.489.937	25.826.558	147,67	6,7
Kapital (000 KM)	13.054.411	12.520.016	95,91	-0,7
Plate (KM)	407	815	200,25	12,3
Broj zaposlenih	113.349	100.702	88,84	-2,0

*Podaci za 2008. godinu

**Pravna lica koja knjigovodstvo vode po kontnom planu preduzeća

Uvod

Cilj materijala je da ukaže na privredna kretanja u periodu od 2003. do 2009. godine.

Materijal sadrži trinaest poglavlja i to: nivo razvijenosti, stanovništvo, isplaćene i ostvarene investicije, rezultati poslovanja, rezultati poslovanja po Jedinstvenoj, odnosno Standardnoj klasifikaciji djelatnosti (SKD), radna snaga, zaposlenost, plate, nezaposlenost, industrijska proizvodnja, turizam i vanjsku trgovinu.

Za sva poglavlja daju se presjeci po godinama, od 2003. do 2008. godine, osim poglavlja vanjske trgovine gdje nema podatka za 2006. i 2007. godinu (nisu objavljeni). U poglavlju o turizmu, nema podataka o prihodu od turizma, kao i podataka o rezultatima poslovanja pravnih lica po djelatnostima, jer statistički nisu objavljeni za nivo Kantona Sarajevo za 2009. godinu.

U pripremi materijala korišteni su metodi statističke analize, komparacije i sinteze.

Sastavni dio ovog materijala je pregled tabela i grafova.

Prilikom izrade materijala korištene su publikacije Zavoda za statistiku Federacije Bosne i Hercegovine, Zavoda za informatiku i statistiku Kantona Sarajevo, Agencije za finansijske, informatičke i posredničke usluge te dokumentaciona osnova, informacije, materijali i publikacije Zavoda za planiranje razvoja Kantona Sarajevo.

Nivo razvijenosti

Ukupan domaći proizvod po stanovniku Kantona Sarajevo povećao se sa 4.208 USD 2003. na 8.820 USD u 2009. godini, što je 2,1 puta više. Prosječna godišnja stopa rasta iznosi 13,1%.

Stepen zaposlenosti ukupnog stanovništva se povećao sa 21,5% u 2003. na 28,2% u 2009. godini. Prosječna stopa rasta stepena zaposlenosti iznosi 4,6% godišnje.

Stepen nezaposlenosti stanovništva (radni kontingenat) se povećao sa 21,5% u 2003. godini na 23,3% u 2009. godini. Prosječna stopa rasta stepena nezaposlenosti iznosi 1,4% godišnje.

Stopa nezaposlenosti radne snage smanjila se sa 41% u 2003. na 35,7% u 2009. godini. Stopa nezaposlenosti se smanjivala prosječno godišnje za 2,3%.

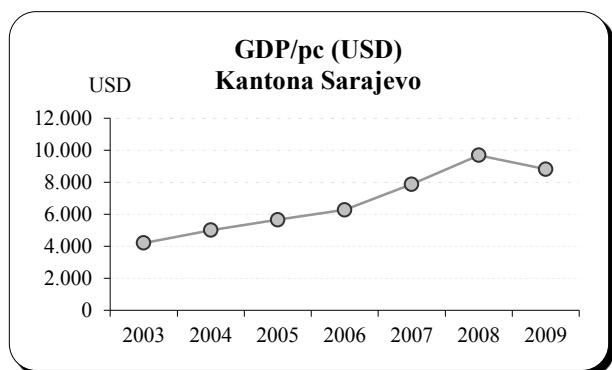
U 2009. godini pozitivne tendencije rasta GDP/pc i stepena zaposlenosti su zaustavljene: GDP/pc je smanjen za 9%, a stepen zaposlenosti za 0,9% u odnosu na prošlu godinu. S druge strane stepen nezaposlenosti je povećan za 5,5%, a stopa nezaposlenosti za 4,2% u odnosu na 2008. godinu.

Tabela 1. Indikatori razvijenosti Kantona Sarajevo

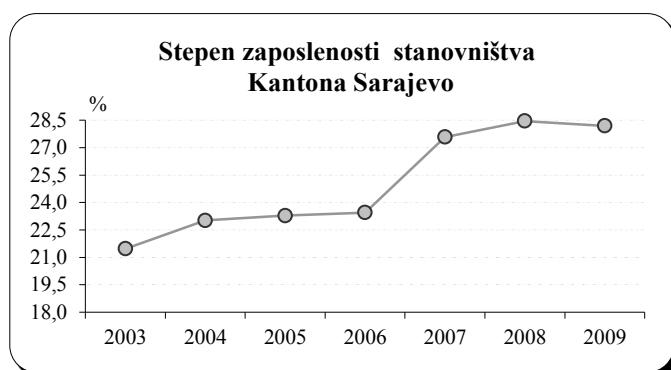
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	Stopa rasta 03-09	Indeks 2009/2003
GDP/pc (USD)*	4.208	5.005	5.656	6.283	7.879	9.693	8.820	13,1	209,6
Stepen zaposlenosti stanovništva (%)	21,5	23,0	23,3	23,4	27,6	28,5	28,2	4,6	131,3
Stepen nezaposlenosti stanovništva (%)	21,5	22,6	23,9	24,8	23,3	22,1	23,3	1,4	108,7
Stopa nezaposlenosti (%)	41,0	40,8	41,9	41,4	36,1	34,3	35,7	-2,3	87,1

* Procjena Federalnog zavoda za programiranje razvoja

Napomena: Ukupna nezaposlenost je zbir broja nezaposlenih i zaposlenih na čekanju

Graf 1.

Graf 2.

Graf 3.

Graf 4.

Tabela 2. Indikatori razvijenosti Kantona Sarajevo - lančani indeksi

	2004 2003	2005 2004	2006 2005	2007 2006	2008 2007	2009 2008
GDP/pc (USD)	118,9	113,0	111,1	125,4	123,0	91,0
Stepen zaposlenosti stanovništva (%)	107,2	101,1	100,7	117,6	103,2	99,1
Stepen nezaposlenosti stanovništva (%)	105,4	105,7	103,8	93,7	95,1	105,5
Stopa nezaposlenosti (%)	99,6	102,6	98,9	87,3	94,9	104,2

Stanovništvo

Na području Kantona Sarajevo, sredinom 2009. godine, živjelo je 423.645 stanovnika što je za oko 22.371 ili za 5,6% stanovnika više nego 2003. godine. U tom periodu stanovništvo je raslo po prosječnoj godišnjoj stopi od 0,9%.

Gustina naseljenosti Kantona Sarajevo u 2009. godini iznosi 331,7 stan./km² i veća je za 5,6% u odnosu na gустину naseljenosti 2003. kada je iznosila 314,2 stan./km². U periodu 2003-2009. godina, gустина naseljenosti je rasla prosječno godišnje po stopi od 0,9%.

U 2003. godini bilo je 17,3% stanovnika mlađih od 15 godina, 69,4% stanovnika u starosnoj dobi od 15-64 godine i 13,3% stanovnika preko 65 godina starosti. U 2009. godini smanjeno je učešće mladog stanovništva na 16,7%, kao i učešće radnog kontingenta (stanovništvo od 15-64 godine) na 67% a povećano učešće stanovništva starijeg od 65 godina na 16,3%.

U posmatranom periodu broj stanovnika mlađih od 15 godina je rastao prosječno godišnje po stopi od 0,2%, broj stanovnika od 15-64 godine rastao je po stopi od 0,3%, a najbrže je rastao broj stanovnika starijih od 65 godina, po stopi od 4,4%.

U periodu od 2003. do 2009. broj živorođenih u Kantonu Sarajevo je rastao prosječno godišnje po stopi od 3,5%. U istom periodu broj umrlih je rastao prosječno godišnje po stopi od 2,4%.

Rezultat tih procesa je povećani prirodni priraštaj koji je u 2009. u odnosu na 2003. godinu veći za 65,3% (sa 586 u 2003. na 967 u 2009. godini).

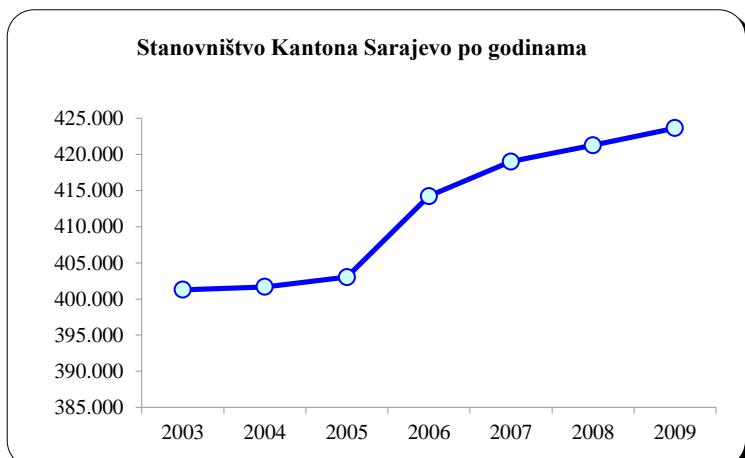
Od 2003. do 2009. godine stopa živorođenih se povećala sa 9,6 na 11,2 promila, stopa umrlih se povećala sa 8,2 na 8,9 promila, a stopa prirodnog priraštaja sa 1,5 na 2,3 promila.

Tokom cijelog perioda vitalni indeks je bio iznad 1.

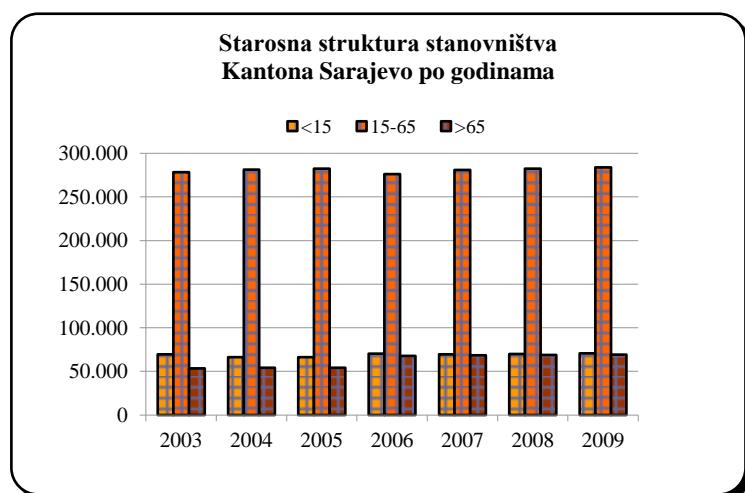
U 2009. godini broj stanovnika je veći za 0,6% u odnosu na 2008. godinu. Posmatrano po starosno strukturi, u 2009. godini, najviše je raslo mlado stanovništvo, 0,7%, zatim radni kontingenat, 0,6%, te starija populacija za 0,5% u odnosu na prošlu godinu. Vitalna statistika 2009. pokazuje značajno povećanje živorođenih (9,6%), kao i prirodni priraštaj (42,4%), dok je broj umrlih veći za 3,5% u odnosu na 2008.

Tabela 3. Stanovništvo i gustina naseljenosti sredinom godine (30.06.)

stanovništvo	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	Stopa rasta 03-09	Indeks 2009/2003
UKUPNO	401.274	401.687	403.028	414.246	419.030	421.289	423.645		0,9 105,6
<15	69.550	66.163	66.300	70.278	69.716	70.108	70.573		0,2 101,5
15-65	278.444	281.467	282.379	276.221	280.884	282.373	283.943		0,3 102,0
>65	53.280	54.057	54.349	67.747	68.430	68.808	69.129		4,4 129,7
gustina naselj. st./km ²	314,2	314,5	315,5	324,3	328,1	329,8	331,7		0,9 105,6

Graf 5.

Graf 6.

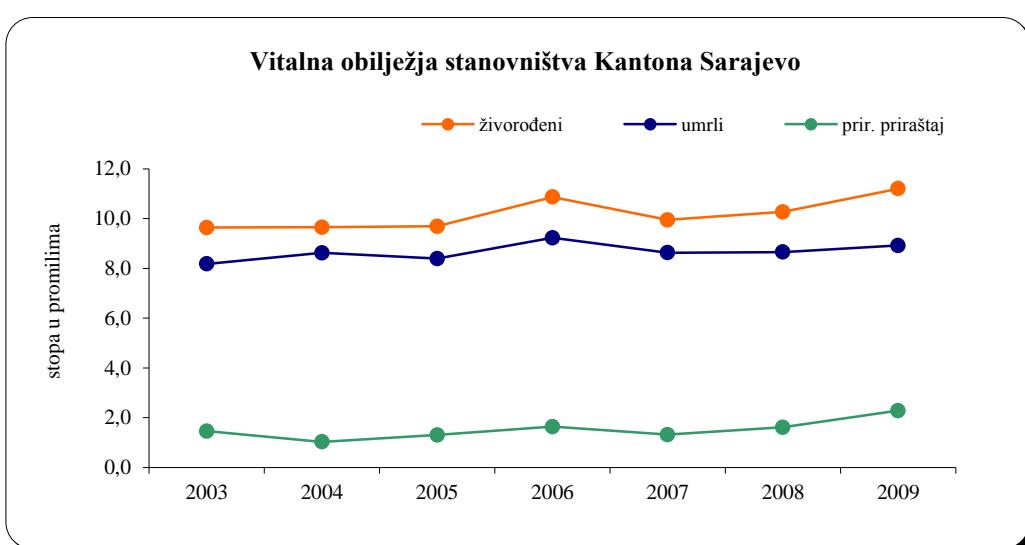

Graf 7.

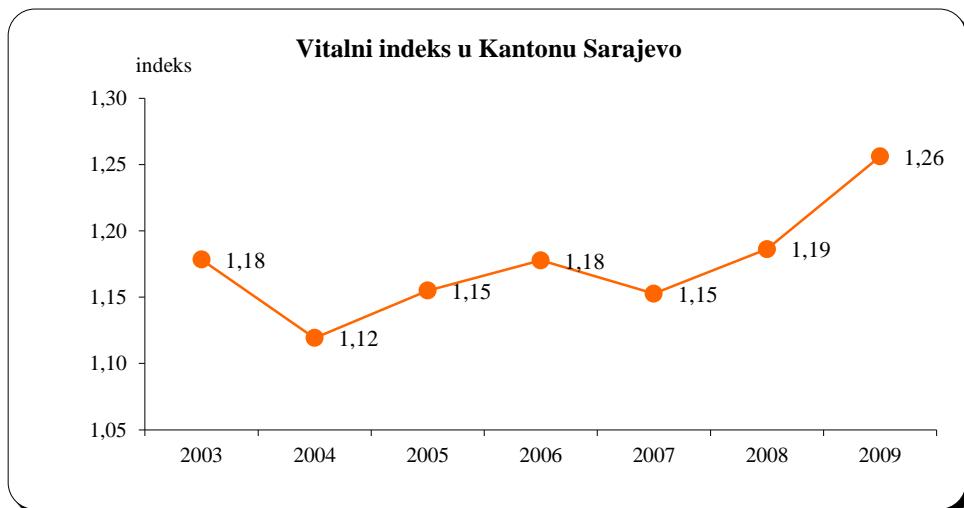
Tabela 4. Vitalna obilježja stanovništva Kantona Sarajevo sredinom godine (30.06.)

godine	živorođeni	umrli	prirodni priraštaj	stopa		
				živorođeni	umrli	prir. priraštaj
2003	3.866	3.281	585	9,6	8,2	1,5
2004	3.876	3.463	413	9,6	8,6	1,0
2005	3.906	3.382	524	9,7	8,4	1,3
2006	4.500	3.821	679	10,9	9,2	1,6
2007	4.168	3.616	552	9,9	8,6	1,3
2008	4.325	3.646	679	10,3	8,7	1,6
2009	4.744	3.777	967	11,2	8,9	2,3
Stopa rasta 03-09	3,5	2,4	8,7	2,5	1,5	7,8
Indeks 2009/2003	122,7	115,1	165,3	116,2	109,0	156,6

Graf 8.

Graf 9.

Isplaćene i ostvarene investicije

U periodu od 2003. do 2008. godine na području Kantona Sarajevo isplaćeno je preko 7 milijardi KM za investicije, a ostvareno je oko 5,5 milijardi KM ili skoro 78%.

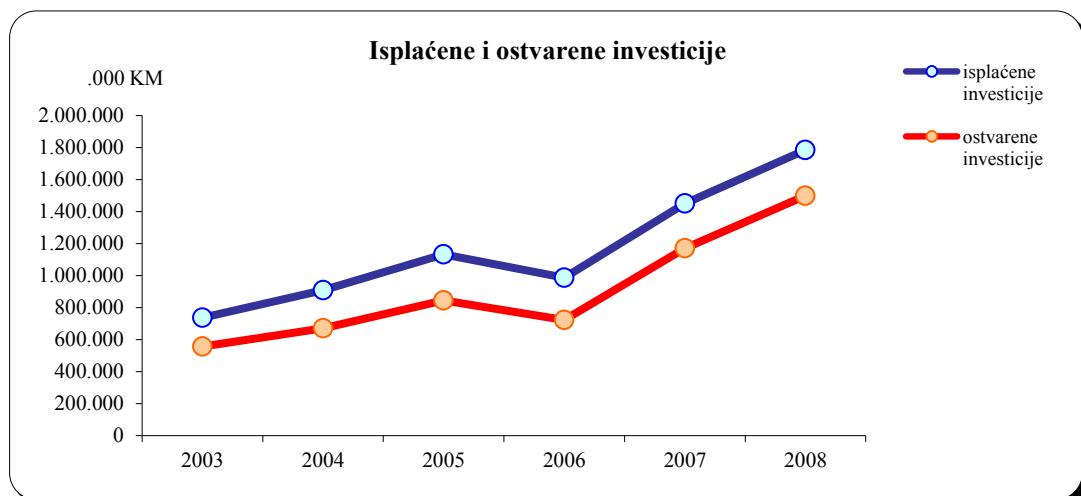
U posmatranom periodu najviše isplata za investicije i najviše ostvarenih investicija bilo je u 2008. godini, 25,5% od ukupnih 7 milijardi KM, odnosno, 27,4% u odnosu na 5,5 milijardi KM.

U 2008. godini je isplaćeno skoro 2,4 puta više sredstava za investicije, a također i ostvareno je oko 2,7 puta više nego 2003. godine.

U ovom periodu isplaćena sredstva za investicije su rasla prosječno godišnje po stopi od 19,3%, a ostvarene investicije po stopi od 21,9%.

Tabela 5. Isplaćene i ostvarene investicije u Kantonu Sarajevo (u hilj.KM)

	isplaćene investicije	ostvarene investicije	<u>ostvareno</u> isplaćeno	%
2003	737.917	556.509	75,4	
2004	909.984	670.817	73,7	
2005	1.133.249	844.292	74,5	
2006	987.652	723.702	73,3	
2007	1.451.890	1.170.736	80,6	
2008	1.784.793	1.499.931	84,0	
UKUPNO	7.005.485	5.465.987	78,0	

Graf 10.

Tabela 6. Isplaćene i ostvarene investicije u Kantonu Sarajevo, struktura (%)

godina	isplaćene investicije	ostvarene investicije
2003	10,5	10,2
2004	13,0	12,3
2005	16,2	15,4
2006	14,1	13,2
2007	20,7	21,4
2008	25,5	27,4
UKUPNO	100,0	100,0

Tabela 7. Isplaćene i ostvarene investicije u Kantonu Sarajevo, indeksi

indeks	isplaćene investicije	ostvarene investicije
<u>2004</u> 2003	123,3	120,5
<u>2005</u> 2004	124,5	125,9
<u>2006</u> 2005	87,2	85,7
<u>2007</u> 2006	147,0	161,8
<u>2008</u> 2007	122,9	128,1

Rezultati poslovanja

Prihod pravnih lica koja knjigovodstvo vode po kontnom planu preduzeća, ostvaren u fiskalnoj 2003. godini povećao se sa 7,6 milijardi KM na oko 13,9 milijardi KM u 2009. godini.

Istovremeno rashod se povećao sa 7,7 milijardi KM na 13,7 milijardi KM, neto dobit sa 319,5 miliona KM na oko 683,4 miliona KM, a gubitak sa 464,8 miliona KM na 479,8 miliona KM.

Vrijednost poslovnih sredstava se povećala sa 17,5 milijardi KM u 2003. na 25,8 milijardi KM u 2009. godini, a kapital se smanjio sa oko 13,1 milijardu KM na oko 12,5 milijardi KM.

Neto plate su porasle sa 407 KM na 815 KM.

Broj zaposlenih, prema podacima o poslovanju pravnih lica, a na temelju sati rada, se smanjio sa 113,3 hiljade na 100,7 hiljada lica.

Osnovni pokazatelji poslovanja u 2009. godini u odnosu na 2008. imaju tendenciju pada kod prihoda (10%), rashoda (10%) i kapitala (12%), dok su ostali pokazatelji (neto dobit, poslovna sredstva, plate, broj zaposlenih) su veći u 2009. ili su ostali na istom nivou, a najveći rast od 34% ostvaruje gubitak.

U 2009. godini uočava se i promjena prema pokazateljima kvaliteta poslovanja. Gubitak po zaposlenom, profit i rentabilnost kapitala su veći u odnosu na predhodnu godinu, dok svi ostali pokazatelji bilježe smanjenje (prihod po zaposlenom, rashod po zaposlenom, neto dobit po zaposlenom i efikasnost).

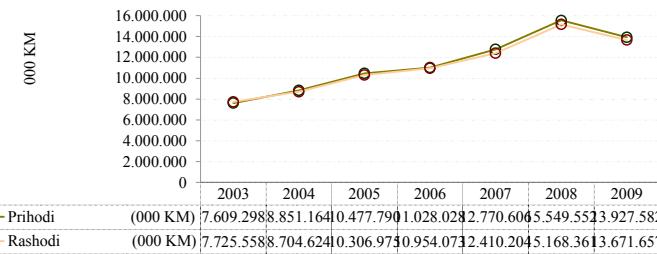
Tabela 8. Osnovni pokazatelji poslovanja

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	Stopa rasta 03-09	Indeks 2009/2003
Broj pravnih lica		5.046	5.148	5.270	5.500	5.706	5.870		
Prihodi (000 KM)	7.609.298	8.851.164	10.477.790	11.028.028	12.770.606	15.549.552	13.927.582	10,6	183,0
Rashodi (000 KM)	7.725.558	8.704.624	10.306.975	10.954.073	12.410.204	15.168.361	13.671.657	10,0	177,0
Neto dobit (000 KM)	319.477	401.909	450.405	479.997	574.670	680.429	683.449	13,5	213,9
Gubitak (000 KM)	464.755	293.876	326.946	457.043	261.234	356.738	479.757	0,5	103,2
Poslovna sredstva (000 KM)	17.489.937	18.700.722	20.109.293	21.201.164	20.370.103	25.651.041	25.826.558	6,7	147,7
Kapital (000 KM)	13.054.411	13.192.454	13.351.697	13.165.020	11.870.432	14.222.646	12.520.016	-0,7	95,9
Plate (KM)	407	410	672	689	713	797	815	12,3	200,2
Broj zaposlenih	113.349	122.846	80.773	86.235	94.181	99.629	100.702	-2,0	88,8

Tabela 9. Pokazatelji poslovanja - indeksi

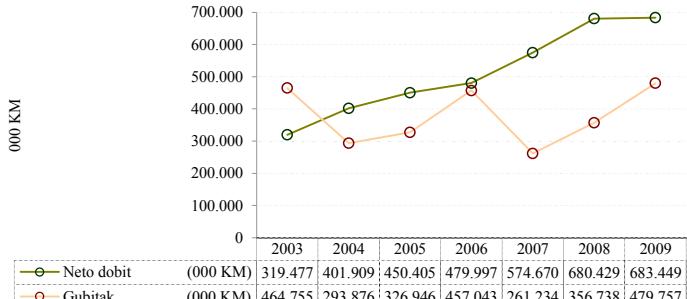
	2004 2003	2005 2004	2006 2005	2007 2006	2008 2007	2009 2008
Prihodi	1,16	1,18	1,05	1,16	1,22	0,90
Rashodi	1,13	1,18	1,06	1,13	1,22	0,90
Neto dobit	1,26	1,12	1,07	1,20	1,18	1,00
Gubitak	0,63	1,11	1,40	0,57	1,37	1,34
Poslovna sredstva	1,07	1,08	1,05	0,96	1,26	1,01
Kapital	1,01	1,01	0,99	0,90	1,20	0,88
Plate	1,01	1,64	1,03	1,03	1,12	1,02
Broj zaposlenih	1,08	0,66	1,07	1,09	1,06	1,01

Prihodi i rashodi 2003-2009.

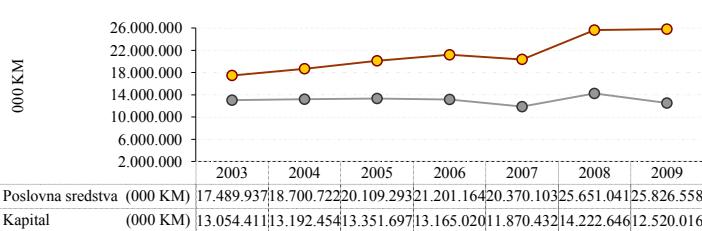
Graf 11.

Neto dobit i gubitak 2003-2009.

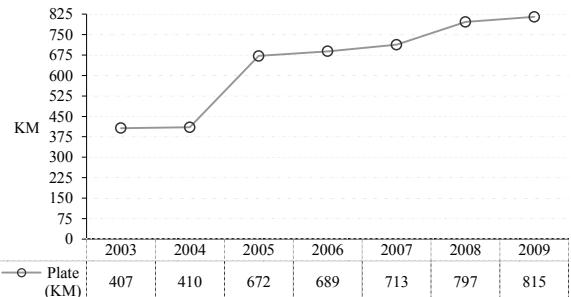
Graf 12.

Kretanje poslovnih sredstava i kapitala 2003-2009.

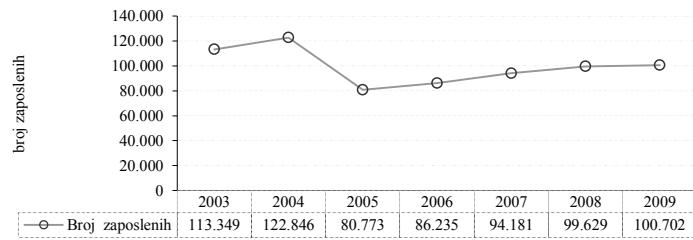
Graf 13.

Kretanje plata 2003-2009.

Graf 14.

Kretanje broja zaposlenih 2003-2009.

Graf 15.

Tabela 10. Pokazatelji kvaliteta poslovanja

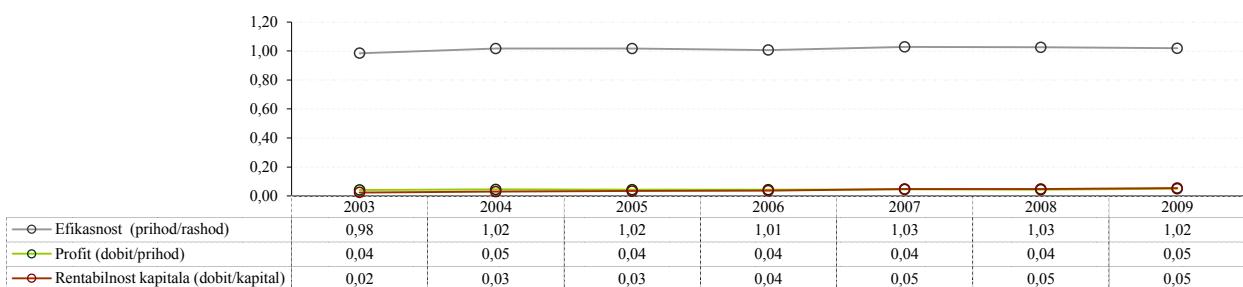
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	Stopa rasta 03-09	Indeks 2009/2003
Prihodi po zaposlenom u 000 KM	67,13	72,05	129,72	127,88	135,60	156,07	138,30	12,8	206,0
Rashodi po zaposlenom u 000 KM	68,16	70,86	127,60	127,03	131,77	152,25	135,76	12,2	199,2
Neto dobit po zaposlenom u 000 KM	2,82	3,27	5,58	5,57	6,10	6,83	6,79	15,8	240,8
Gubitak po zaposlenom u 000 KM	4,10	2,39	4,05	5,30	2,77	3,58	4,76	2,5	116,2
Efikasnost (prihod/rashod)	0,98	1,02	1,02	1,01	1,03	1,03	1,02	0,6	103,4
Profit (dubit/prihod)	0,04	0,05	0,04	0,04	0,04	0,04	0,05	2,6	116,9
Rentabilnost kapitala (dubit/kapital)	0,02	0,03	0,03	0,04	0,05	0,05	0,05	14,3	223,1

Pokazatelji kvaliteta poslovanja (prihod, rashod, neto dobit i gubitak po zaposlenom) 2003-2009.

Graf 16.

Pokazatelji kvaliteta poslovanja (efikasnost, profit i rentabilnost kapitala) 2003-2009.

Graf 17.

Tabela 11. Pokazatelji kvaliteta poslovanja - indeksi

	2004 2003	2005 2004	2006 2005	2007 2006	2008 2007	2009 2008
Prihodi po zaposlenom u 000 KM	1,07	1,80	0,99	1,06	1,15	0,89
Rashodi po zaposlenom u 000 KM	1,04	1,80	1,00	1,04	1,16	0,89
Neto dobit po zaposlenom u 000 KM	1,16	1,70	1,00	1,10	1,12	0,99
Gubitak po zaposlenom u 000 KM	0,58	1,69	1,31	0,52	1,29	1,33
Efikasnost (prihod/rashod)	1,03	1,00	0,99	1,02	1,00	0,99
Profit (dubit/prihod)	1,08	0,95	1,01	1,03	0,97	1,12
Rentabilnost kapitala (dubit/kapital)	1,24	1,11	1,08	1,33	0,99	1,14

Rezultati poslovanja po Standardnoj klasifikaciji djelatnosti (SKD)

Ukupan ostvareni prihod u Kantonu Sarajevo u 2008. godini iznosio je oko 15,6 milijardi KM, što je preko 2 puta više nego 2003. godine.

U ukupno ostvarenom prihodu u periodu 2003-2008. najveće učešće ima trgovina, 43,5% u 2003., odnosno 47,6% u 2008. godini.

Ukupan ostvareni rashod je iznosio oko 15,2 milijarde KM i veći je skoro 2 puta od ostvarenog rashoda 2003. godine.

U ukupno ostvarenom rashodu u periodu 2003-2008. najveće učešće ima trgovina, 42,5% u 2003., odnosno 48,2% u 2008. godini.

Ostvarena neto dobit na području Kantona Sarajevo u 2008. godini iznosila je oko 680 miliona KM što 2,1 puta više nego 2003. godine, kada je iznosio preko 319 miliona KM.

U ukupno ostvarenoj neto dobiti u periodu 2003-2008. najveće učešće ima saobraćaj, skladištenje i veze, 49,4% u 2003., odnosno 25,4% u 2008. godini.

Ostvareni gubitak iznosio je u 2008. godini oko 357 miliona KM, što je 1,3 puta manje nego 2003. godine.

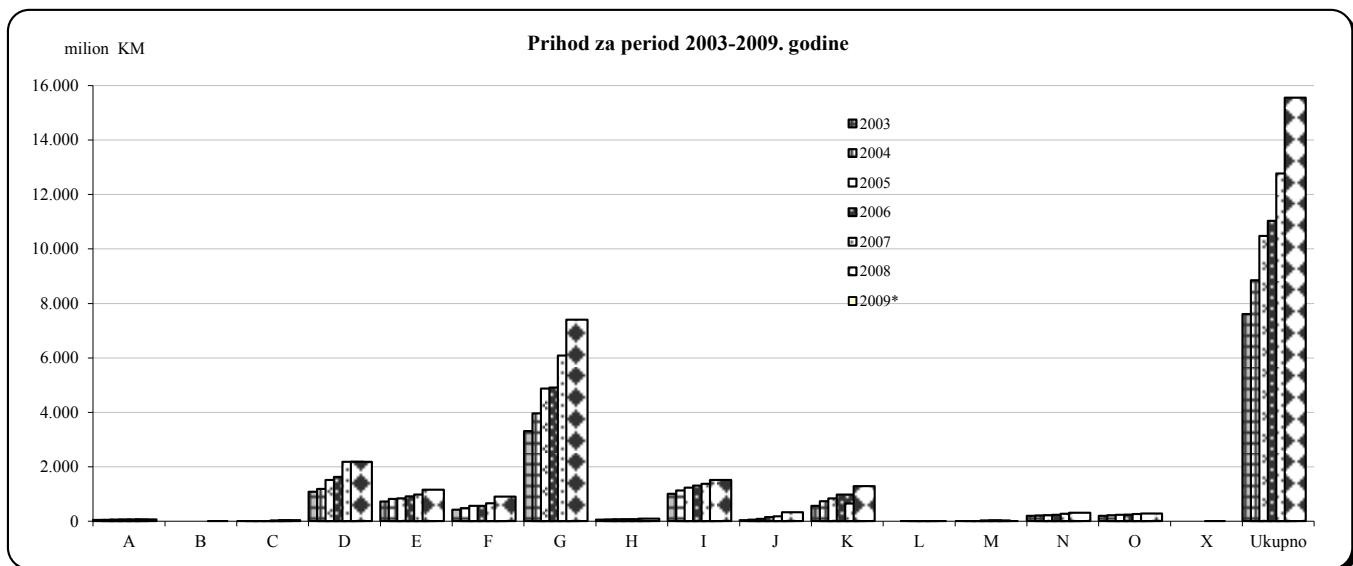
U stvaranju ukupnog gubitka u periodu 2003-2008. najveće učešće ima djelatnost snabdjevanja električnom energijom, gasom i vodom, 27,6% u 2003., odnosno 37,7% u 2008. godini.

Tabela 12. Prihod od 2003. do 2008. godine

u milionima KM

Područje														Stopa rasta 03-08	Indeks 2008/2003	
	2003	%	2004	%	2005	%	2006	%	2007	%	2008	%	2009*	%		
A	37,9	0,5	44,1	0,5	47,7	0,5	51,1	0,5	56,2	0,4	60,3	0,4			9,8	159,3
B	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0				
C	8,0	0,1	8,0	0,1	13,6	0,1	15,3	0,1	28,3	0,2	32,8	0,2			32,5	408,4
D	1.073,7	14,1	1.179,4	13,3	1.512,2	14,4	1.625,3	14,7	2.179,6	17,1	2.180,8	14,0			15,2	203,1
E	721,1	9,5	811,8	9,2	831,6	7,9	905,3	8,2	972,6	7,6	1.152,8	7,4			9,8	159,9
F	420,4	5,5	470,6	5,3	559,5	5,3	547,7	5,0	650,9	5,1	897,1	5,8			16,4	213,4
G	3.309,8	43,5	3.953,9	44,7	4.864,6	46,4	4.904,8	44,5	6.078,2	47,6	7.400,8	47,6			17,5	223,6
H	48,3	0,6	52,0	0,6	60,6	0,6	65,9	0,6	61,4	0,5	88,9	0,6			13,0	184,1
I	1.000,2	13,1	1.127,4	12,7	1.227,5	11,7	1.303,8	11,8	1.372,7	10,7	1.507,2	9,7			8,5	150,7
J	35,8	0,5	53,1	0,6	81,0	0,8	149,9	1,4	171,5	1,3	329,3	2,1			55,9	919,5
K	558,4	7,3	725,9	8,2	829,9	7,9	976,6	8,9	646,7	5,1	1.284,3	8,3			18,1	230,0
L	0,0		0,0		0,4	0,0	1,3	0,0	4,9	0,0	7,5	0,0				
M	12,2	0,2	12,7	0,1	14,9	0,1	20,2	0,2	23,3	0,2	18,5	0,1			8,8	152,1
N	193,2	2,5	202,3	2,3	207,2	2,0	234,3	2,1	266,1	2,1	308,7	2,0			9,8	159,8
O	190,4	2,5	209,9	2,4	227,1	2,2	226,6	2,1	258,1	2,0	280,3	1,8			8,0	147,2
X	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0					
Ukupno	7.609	100,0	8.851	100,0	10.478	100,0	11.028	100,0	12.771	100,0	15.550	100,0	0		15,4	204,3

*Nema podataka za 2009. godinu, nisu dostupni od Agencije za finansijske, informatičke i posredničke usluge

Graf 18.

Šifre područja Standardne klasifikacije djelatnosti - SKD

A Poljoprivreda, lov i šumarstvo

B Ribarstvo

C Rudarstvo

D Preradivačka industrija

E Snabdjevanje električnom energijom, gasom i vodom

F Gradevinarstvo

G Trgovina

H Ugostiteljstvo

I Saobraćaj, skladištenje i veze

J Finansijsko poslovanje

K Poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne usluge

L Javna uprava, društvene, socijalne i lične uslužne djelatnosti

M Obrazovanje

N Zdravstvena i socijalna zaštita

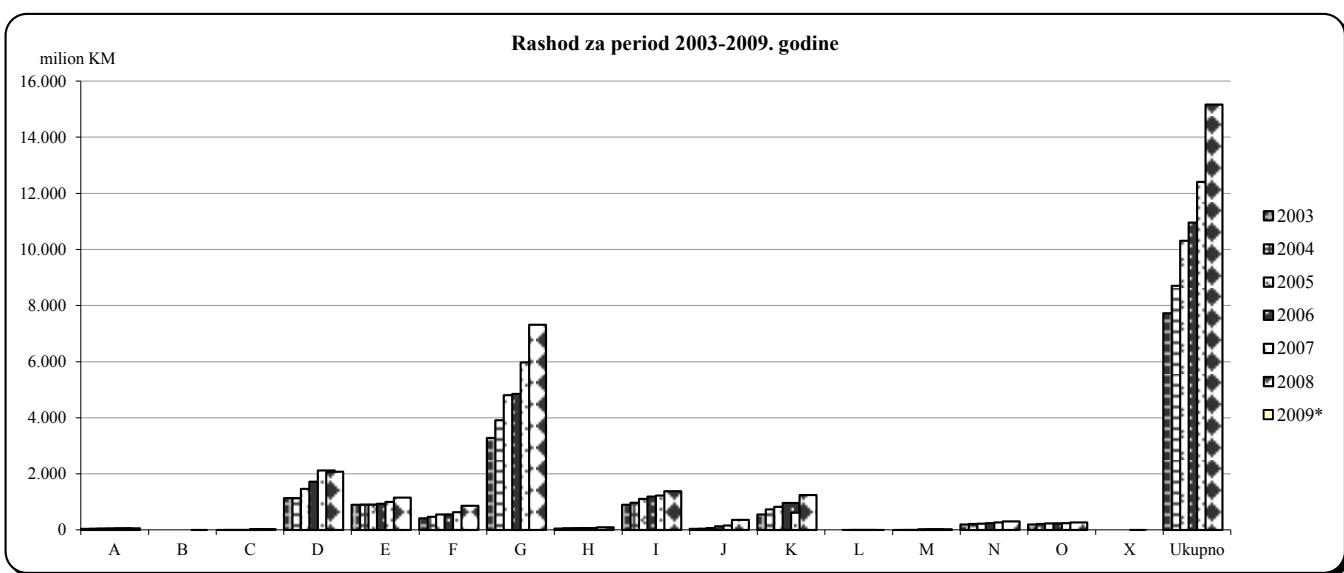
O Ostale javne, društvene, socijalne i lične uslužne djelatnosti

X Nepoznata djelatnost

Tabela 13. Rashod od 2003. do 2008. godine

Područje	u milionima KM												Stopa rasta 03-08	Indeks 2008/2003		
	2003	%	2004	%	2005	%	2006	%	2007	%	2008	%	2009*	%		
A	37,8	0,5	43,5	0,5	48,0	0,5	51,1	0,5	55,4	0,4	59,8	0,4			9,6	158,3
B	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,0				
C	7,2	0,1	7,8	0,1	13,7	0,1	16,8	0,2	28,4	0,2	34,0	0,2			36,3	470,6
D	1.136,4	14,7	1.129,9	13,0	1.459,8	14,2	1.721,1	15,7	2.120,1	17,1	2.073,8	13,7			12,8	182,5
E	896,3	11,6	901,2	10,4	894,6	8,7	936,9	8,6	999,7	8,1	1.153,4	7,6			5,2	128,7
F	417,9	5,4	467,1	5,4	555,7	5,4	540,2	4,9	635,1	5,1	865,6	5,7			15,7	207,1
G	3.282,0	42,5	3.914,4	45,0	4.809,0	46,7	4.848,8	44,3	5.969,8	48,1	7.312,6	48,2			17,4	222,8
H	52,2	0,7	55,3	0,6	62,4	0,6	68,0	0,6	62,8	0,5	91,9	0,6			12,0	176,1
I	900,1	11,7	972,2	11,2	1.107,3	10,7	1.190,6	10,9	1.226,3	9,9	1.378,0	9,1			8,9	153,1
J	38,1	0,5	42,1	0,5	67,6	0,7	134,0	1,2	156,1	1,3	356,0	2,3			56,4	935,2
K	551,0	7,1	730,7	8,4	824,0	8,0	959,6	8,8	618,0	5,0	1.243,1	8,2			17,7	225,6
L	0,0		0,0		0,4	0,0	1,2	0,0	4,6	0,0	5,9	0,0				
M	12,7	0,2	13,3	0,2	16,0	0,2	19,5	0,2	22,8	0,2	18,2	0,1			7,5	143,4
N	198,2	2,6	213,8	2,5	220,9	2,1	244,7	2,2	265,5	2,1	305,5	2,0			9,0	154,1
O	195,8	2,5	213,5	2,5	227,8	2,2	221,5	2,0	245,4	2,0	270,2	1,8			6,7	138,0
X	0,0	0,0	0,0		0,0		0,0	0,0	0,1	0,0	0,0					
Ukupno	7.726	100,0	8.705	100,0	10.307	100,0	10.954	100,0	12.410	100,0	15.168	100,0	0		14,4	196,3

*Nema podataka za 2009. godinu, nisu dostupni od Agencije za finansijske, informatičke i posredničke usluge

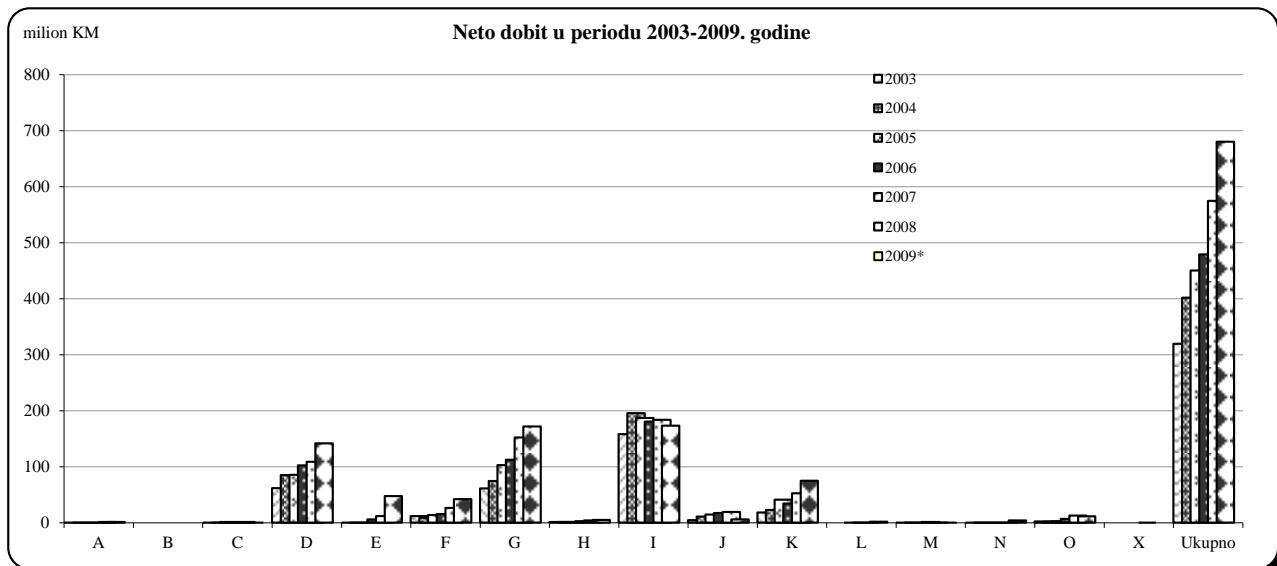
Graf 19.

Tabela 14. Neto dobit od 2003. do 2008. godine

u milionima KM

Područje													Stopa rasta 03-08	Indeks 2008/2003		
	2003	%	2004	%	2005	%	2006	%	2007	%	2008	%	2009*	%		
A	0,2	0,1	0,7	0,2	0,2	0,0	0,4	0,1	1,0	0,2	1,0	0,1			37,8	497,5
B	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0				
C	0,9	0,3	0,3	0,1	1,0	0,2	0,4	0,1	1,3	0,2	0,9	0,1		-0,5	97,4	
D	61,4	19,2	85,0	21,2	85,4	19,0	102,3	21,4	108,8	18,9	141,4	20,8		18,1	230,2	
E	0,2	0,1	0,6	0,1	0,4	0,1	5,5	1,2	11,8	2,1	47,5	7,0		202,3	25266,0	
F	11,9	3,7	8,7	2,2	13,6	3,0	15,3	3,2	26,5	4,6	42,0	6,2		28,7	353,7	
G	61,0	19,1	74,2	18,5	102,9	22,8	112,4	23,5	152,1	26,5	171,7	25,2		23,0	281,6	
H	1,0	0,3	1,4	0,3	1,2	0,3	2,6	0,5	3,8	0,7	4,8	0,7		37,1	484,4	
I	157,9	49,4	195,6	48,7	186,9	41,5	180,2	37,6	183,6	32,0	173,0	25,4		1,8	109,6	
J	4,4	1,4	11,0	2,7	14,3	3,2	17,3	3,6	18,8	3,3	5,7	0,8		5,5	130,6	
K	18,2	5,7	22,5	5,6	41,2	9,1	34,3	7,2	52,3	9,1	74,8	11,0		32,6	410,3	
L	0,0		0,0		0,0		0,1	0,0	0,3	0,1	1,4	0,2				
M	0,2	0,1	0,1	0,0	0,1	0,0	1,0	0,2	0,8	0,1	0,7	0,1		30,8	382,5	
N	0,3	0,1	0,4	0,1	0,6	0,1	0,3	0,1	0,6	0,1	4,1	0,6		68,5	1357,6	
O	2,0	0,6	1,5	0,4	2,6	0,6	6,9	1,4	12,8	2,2	11,4	1,7		42,4	584,6	
X			0,0		0,0		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0					
Ukupno	319	100,0	402	100,0	450	100,0	479	100,0	575	100,0	680	100,0	0	16,3	213,0	

*Nema podataka za 2009. godinu, nisu dostupni od Agencije za finansijske, informatičke i posredničke usluge

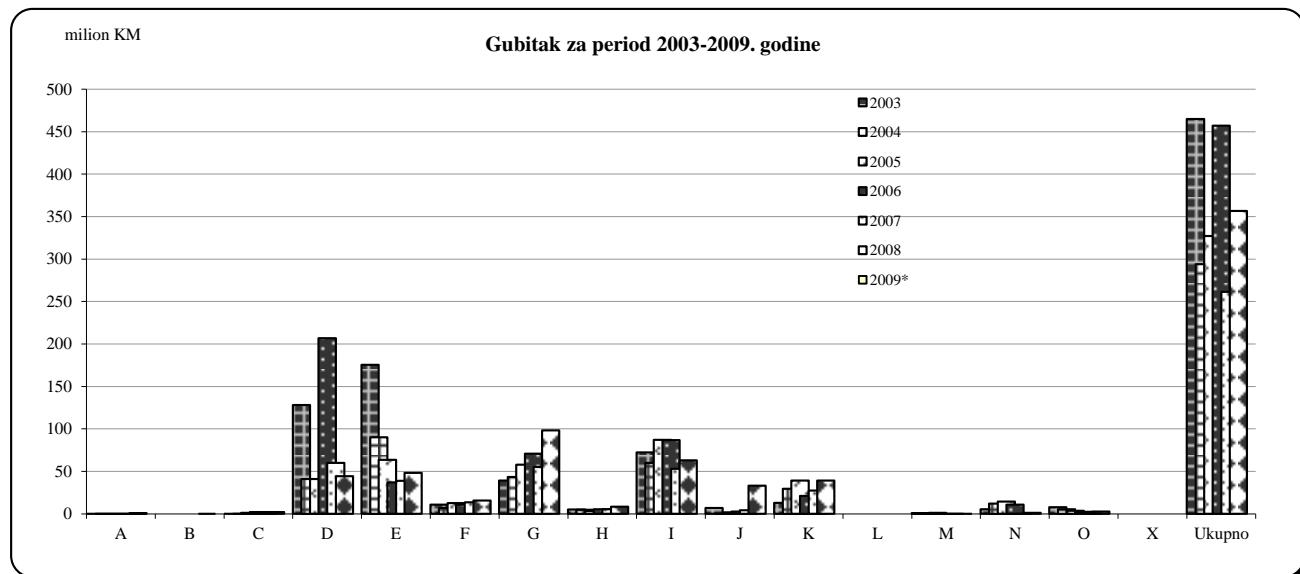
Graf 20.

Tabela 15. Gubitak od 2003. do 2008. godine

u milionima KM

Područje														Stopa rasta 03-08	Indeks 2008/2003	
	2003	%	2004	%	2005	%	2006	%	2007	%	2008	%	2009*	%		
A	0,2	0,0	0,2	0,1	0,5	0,2	0,4	0,1	0,2	0,1	0,7	0,2			35,0	448,7
B	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0				
C	0,1	0,0	0,0	0,0	1,1	0,3	2,0	0,4	1,4	0,5	2,1	0,6			76,1	1.693,5
D	128,1	27,6	40,9	13,9	40,9	12,5	206,7	45,2	60,0	23,0	44,3	12,4			-19,1	34,6
E	175,4	37,7	90,0	30,6	63,5	19,4	37,1	8,1	38,9	14,9	48,2	13,5			-22,8	27,5
F	10,9	2,3	7,0	2,4	12,6	3,9	10,8	2,4	13,4	5,1	15,5	4,3			7,4	142,6
G	39,2	8,4	43,3	14,7	57,8	17,7	70,8	15,5	55,0	21,1	98,3	27,6			20,2	250,6
H	5,1	1,1	4,8	1,6	3,3	1,0	5,4	1,2	5,4	2,1	8,5	2,4			10,8	167,3
I	72,4	15,6	59,8	20,4	87,1	26,6	86,8	19,0	52,9	20,2	63,0	17,7			-2,7	87,0
J	6,7	1,4	0,5	0,2	1,8	0,6	2,6	0,6	4,1	1,6	33,1	9,3			37,5	491,7
K	13,0	2,8	29,5	10,0	39,2	12,0	21,1	4,6	27,3	10,5	39,0	10,9			24,6	300,0
L	0,0		0,0		0,0		0,0		0,0		0,0					
M	0,7	0,2	0,7	0,2	1,2	0,4	0,4	0,1	0,2	0,1	0,4	0,1			-11,2	55,1
N	5,3	1,1	11,9	4,1	14,3	4,4	10,7	2,3	0,1	0,0	1,0	0,3			-28,4	18,8
O	7,6	1,6	5,3	1,8	3,7	1,1	2,5	0,5	2,2	0,8	2,5	0,7			-20,0	32,7
X	0,0		0,0		0,0		0,0		0,0		0,0					
Ukupno	465	100,0	294	100,0	327	100,0	457	100,0	261	100,0	357	100,0	0	####	-5,2	76,8

*Nema podataka za 2009. godinu, nisu dostupni od Agencije za finansijske, informatičke i posredničke usluge

Graf 21.

Radna snaga

Radna snaga (zbir zaposlenih i nezaposlenih) Kantona Sarajevo se povećala sa oko 146 hiljada 2003. na preko 186 hiljada 2009. godine.

U periodu od 2003. do 2009. godine zaposlenost je rasla prosječno godišnje po stopi od 5,6%, dok je kod nezaposlenosti stopa rasta manja i iznosi 1,7%. Rezultat ovih kretanja zaposlenosti i nezaposlenosti je povećanje radne snage 2009. godine od 27,3% u odnosu na 2003. godinu.

U strukturi radne snage učešće zaposlenosti se kreće od 59% u 2003. do 64,3% u 2009. godini. Istovremeno učešće nezaposlenosti se kreće od 41% 2003., do 35,7% u 2009. godini.

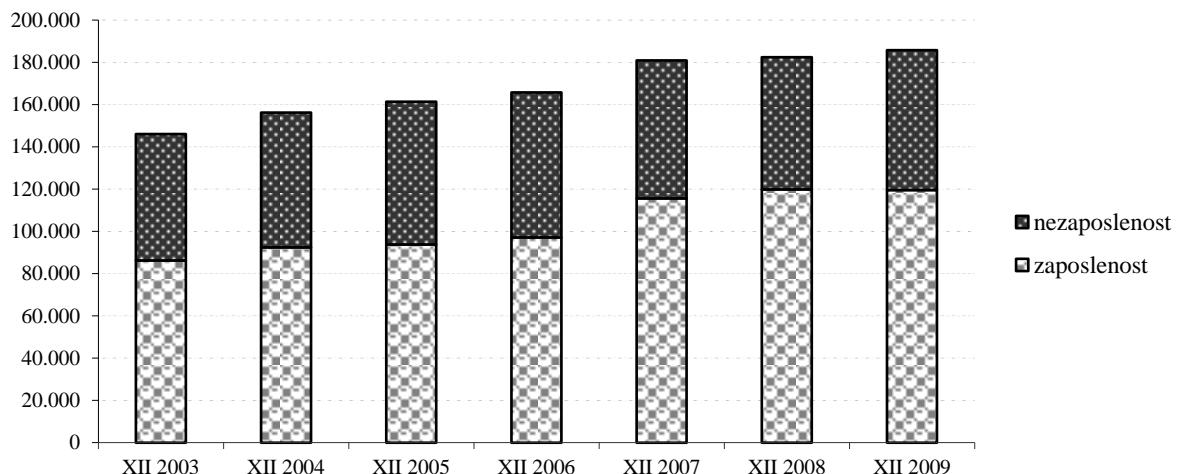
Godišnja prosječna stopa rasta radne snage u posmatranom periodu je 4,1%.

U 2009. u odnosu na prošlu godinu radna snaga se povećala za 1,9%.

Tabela 16. Radna snaga u Kantonu Sarajevo po godinama

	XII 2003	XII 2004	XII 2005	XII 2006	XII 2007	XII 2008	XII 2009	Stopa rasta 03-09	Indeks 2009/2003
radna snaga	145.966	156.181	161.370	165.690	180.913	182.356	185.760	4,1	127,3
zaposlenost	86.175	92.470	93.833	97.134	115.569	119.881	119.461	5,6	138,6
nezaposlenost	59.791	63.711	67.537	68.556	65.344	62.475	66.299	1,7	110,9

Radna snaga u Kantonu Sarajevu

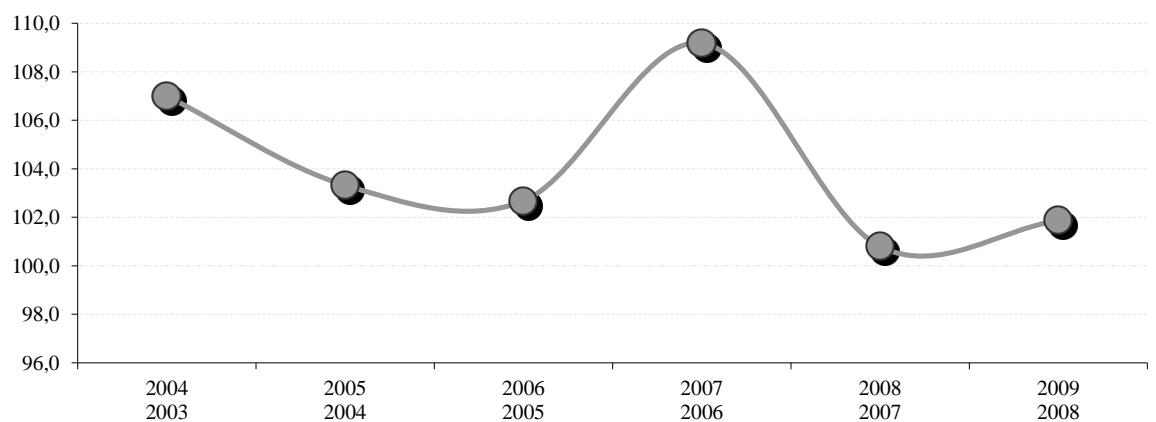

Graf 22.

Tabela 17. Radna snaga u Kantonu Sarajevo - indeksi

	<u>2004</u> 2003	<u>2005</u> 2004	<u>2006</u> 2005	<u>2007</u> 2006	<u>2008</u> 2007	<u>2009</u> 2008
radne snage	107,0	103,3	102,7	109,2	100,8	101,9

Indeksi radne snage u Kantonu Sarajevu

Graf 23.

Zaposlenost

Prema podacima Zavoda za statistiku Federacije Bosne i Hercegovine, broj zaposlenih u Kantonu Sarajevo dostigao je 2009. godine 119.461 lice, što je za 38,6% više nego 2003. godine kada je bilo 86.175 zaposlenih lica.

Broj zaposlenih u ovom periodu je rastao prosječno godišnje po stopi od 5,6%.

Stepen zaposlenosti ukupnog stanovništva je povećan sa 21,5% u 2003. na 28,2% u 2009. godini.

Analiza zaposlenosti po djelatnostima/područjima pokazuje dominaciju industrije i trgovine (rang 1.) tokom cijelog perioda, ali sa tendencijom smanjenja učešća industrije u ukupnom broju zaposlenih sa 17,1% (14.704 zaposlenih) u 2003. na 11,9% (14.254 zaposlenih) 2009. godine, a sa tendencijom povećanja u oblasti trgovine sa 13% (11.197 zaposlenih) u 2003. na 18,7% (22.332 zaposlenih) 2009. godine. Također, značajno učešće tokom posmatranog perioda ima i oblast javne uprave, društvene, socijalne i lične uslužne djelatnosti, sa tendencijom povećanja učešća sa 9,2% u 2003. (7.952 zaposlenih) na 11,6% u 2009. (13.846 zaposlenih).

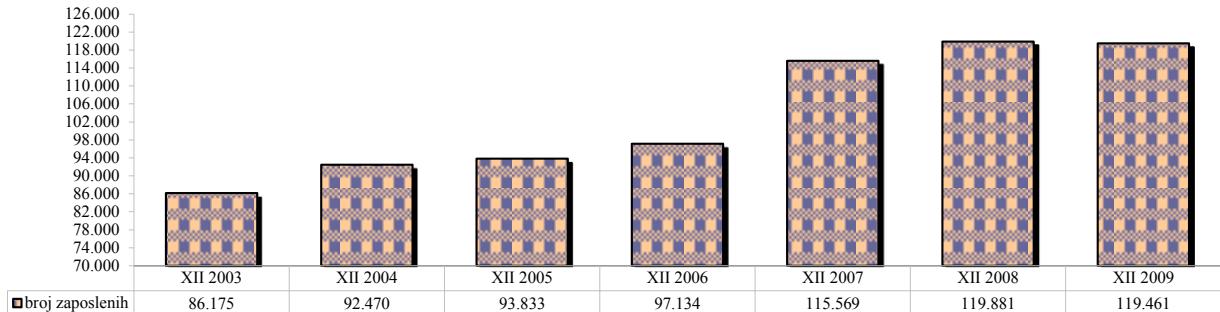
U posmatranom periodu broj zaposlenih u industriji je opadao prosječno godišnje po stopi od 0,5%, dok se u trgovini broj zaposlenih povećavao godišnje po stopi od 12,2%, a u oblasti javne uprave, društvene, socijalne i lične uslužne djelatnosti po stopi od 9,7% .

U 2009. pozitivne tendencije rasta kako ukupnog broja zaposlenih tako i zaposlenosti po područjima SKD-a su zaustavljene. Tako broj zaposlenih lica je manji za 0,4% u odnosu na prošlu godinu, kao i zaposleni u djelatnostima eksteritorijalne organizacije i tijela (40%), građevinarstvo (8,2%), rudarstvo (5,8%), snabdjevanje el.energijom, gasom i vodom (5,3%) i dr. Porast broja zaposlenih primjetan je u području obrazovanja (5,9%), javne uprave, društvene, socijalne i lične uslužne djelatnosti (4,9%), te zdravstvene i socijalne zaštite (2,5%) i trgovine (0,5%).

Tabela 18. Zaposleni u Kantonu Sarajevo po godinama

	XII 2003	XII 2004	XII 2005	XII 2006	XII 2007	XII 2008	XII 2009	Stopa rasta 03-09	Indeks 2009/2003
broj zaposlenih	86.175	92.470	93.833	97.134	115.569	119.881	119.461	5,6	138,6

Broj zaposlenih u Kantonu Sarajevo

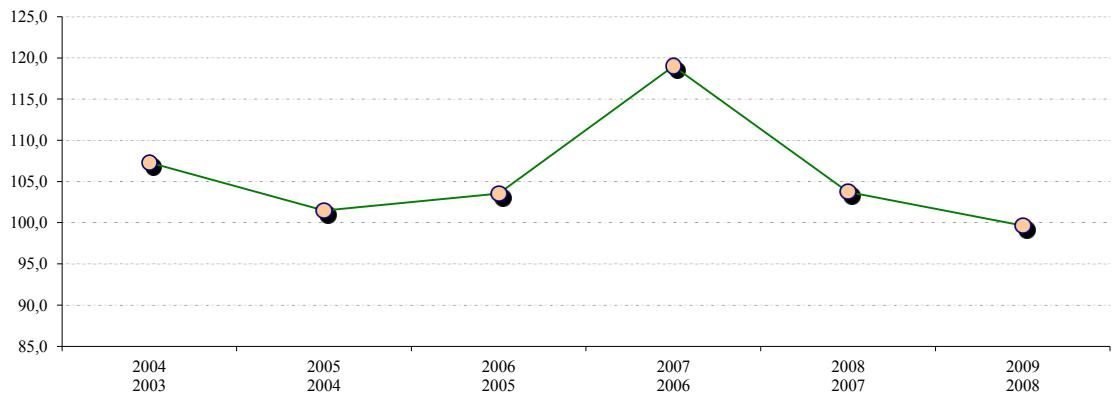

Graf 24.

Tabela 19. Zaposleni u Kantonu Sarajevo - indeksi

	<u>2004</u> 2003	<u>2005</u> 2004	<u>2006</u> 2005	<u>2007</u> 2006	<u>2008</u> 2007	<u>2009</u> 2008
Zaposleni	107,3	101,5	103,5	119,0	103,7	99,6

Zaposleni u Kantonu Sarajevo - indeksi

Graf 25.

Tabela 20. Broj zaposlenih po područjima i odjeljcima SKD u Kantonu Sarajevo

											Stopa rasta 09/03	Indeks 09/03		
	XII'03	XII '04	XII '05	XII '06	XII '07	XII '08	XII '09	XII'03	XII '04	XII '05	XII '06	XII '07	XII '08	XII '09
UKUPNO	86.175	92.470	93.833	97.134	115.569	119.881	119.461	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
A Poljoprivreda, lov i šumarstvo	793	929	886	908	1.322	1.337	1.311	0,9	1,0	0,9	0,9	1,1	1,1	1,1
B Ribarstvo									0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
C Rudarstvo	72	70	104	43	121	139	131	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1	0,1
D Preradivačka industrija	14.704	13.789	12.231	12.678	13.990	14.293	14.254	17,1	14,9	13,0	13,1	12,1	11,9	11,9
E Snabdijevanje elektr. energijom, gasom i vodom	3.708	3.637	3.682	3.816	3.310	3.283	3.110	4,3	3,9	3,9	3,9	2,9	2,7	2,6
F Gradevinarstvo	6.711	7.154	6.923	6.979	8.102	8.551	7.854	7,8	7,7	7,4	7,2	7,0	7,1	6,6
G Trgovina na veliko i malo	11.197	10.983	12.795	13.848	22.751	22.220	22.332	13,0	11,9	13,6	14,3	19,7	18,5	18,7
H Ugostiteljstvo	3.877	4.435	4.118	3.628	4.359	5.289	5.245	4,5	4,8	4,4	3,7	3,8	4,4	4,4
I Saobraćaj, skladištenje i veze	9.267	8.540	8.755	8.772	9.863	10.216	10.005	10,8	9,2	9,3	9,0	8,5	8,5	8,4
J Finansijsko posredovanje	3.082	3.293	3.380	3.913	4.704	5.166	5.137	3,6	3,6	3,6	4,0	4,1	4,3	8,9
K Poslovanje nekretninama i poslovne usluge	4.340	3.715	4.725	5.080	7.694	7.779	7.459	5,0	4,0	5,0	5,2	6,7	6,5	6,2
L Javna uprava, društ., socij. i lične usluž. djelatn.	7.952	11.579	11.250	11.431	12.228	13.193	13.846	9,2	12,5	12,0	11,8	10,6	11,0	11,6
M Obrazovanje	7.755	7.954	8.251	8.628	8.808	9.067	9.600	9,0	8,6	8,8	8,9	7,6	7,6	8,0
N Zdravstvena i socijalna zaštita	7.249	7.909	7.681	8.021	8.138	8.896	9.119	8,4	8,6	8,2	8,3	7,0	7,4	7,6
O Ostale javne djelatnosti	5.468	6.243	6.679	6.922	7.473	7.536	7.443	6,3	6,8	7,1	7,1	6,5	6,3	6,2
P Privatna domaćinstva sa zaposlenim osobama	-	22	37	28	29			-	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Q Eksteritorijalne organizacije i tijela	-	1.092	1.127	1.150	1.231	1.311	786	-	1,2	1,2	1,2	1,1	1,1	0,7
00 Neraspoređeno po djelatnostima SKD	-	1.126	1.209	1.289	1.446	1.605	1.829	-	1,2	1,3	1,3	1,3	1,3	1,5

Tabela 21. Indeks zaposlenosti po područjima SKD u Kantonu Sarajevo

	XII '04 XII '03	XII '05 XII '04	XII '06 XII '05	XII '07 XII '06	XII '08 XII '07	XII '09 XII '08
UKUPNO	107,3	101,5	103,5	119,0	103,7	99,6
A Poljoprivreda, lov i šumarstvo	117,2	95,4	102,5	145,6	101,1	98,1
B Ribarstvo						
C Rudarstvo	97,2	148,6	41,3	281,4	114,9	94,2
D Preradivačka industrija	93,8	88,7	103,7	110,3	102,2	99,7
E Snabdijevanje elektr. energijom, gasom i vodom	98,1	101,2	103,6	86,7	99,2	94,7
F Gradevinarstvo	106,6	96,8	100,8	116,1	105,5	91,8
G Trgovina na veliko i malo	98,1	116,5	108,2	164,3	97,7	100,5
H Ugostiteljstvo	114,4	92,9	88,1	120,1	121,3	99,2
I Saobraćaj, skladištenje i veze	92,2	102,5	100,2	112,4	103,6	97,9
J Finansijsko posredovanje	106,8	102,6	115,8	120,2	109,8	99,4
K Poslovanje nekretninama i poslovne usluge	85,6	127,2	107,5	151,5	101,1	95,9
L Javna uprava, društ., socij. i lične usluž. djelatn.	145,6	97,2	101,6	107,0	107,9	104,9
M Obrazovanje	102,6	103,7	104,6	102,1	102,9	105,9
N Zdravstvena i socijalna zaštita	109,1	97,1	104,4	101,5	109,3	102,5
O Ostale javne djelatnosti	114,2	107,0	103,6	108,0	100,8	98,8
P Privatna domaćinstva sa zaposlenim osobama	-	168,2	75,7	103,6	0,0	
Q Eksteritorijalne organizacije i tijela	-	103,2	102,0	107,0	106,5	60,0
00 Neraspoređeno po djelatnostima SKD	-	107,4	106,6	112,2	111,0	114,0

Plate

Prosječna plata u Kantonu Sarajevo povećala se sa 651,4 KM u 2003. na 991,9 KM u 2009. godine.

U tom periodu prosječna plata se povećala preko 1,5 puta.

Plate su rasle prosječno godišnje po stopi od 7,3%.

Posmatrano po djelatnostima u krajem 2003. godine plate su se kretale od 414,3 KM u građevinarstvu do 1.155,5 KM u oblasti finansijskog posredovanja.

Krajem 2009. godine plate su se kretale od 601,2 KM u građevinarstvu do 1.480,3 KM u oblasti finansijskog posredovanja.

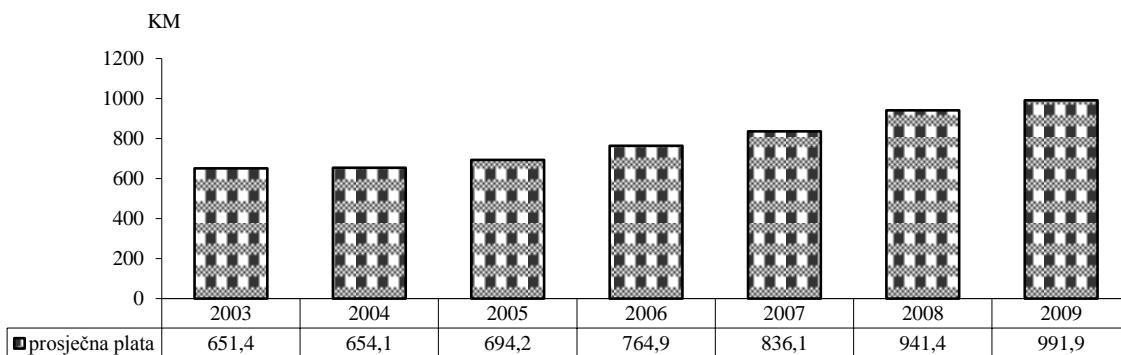
Prosječna plata Kantona Sarajevo u 2009. godini veća je za 0,3 nego predhodne godine. Posmatrano po djelatnostima SKD-a veće plate u 2009. u odnosu na 2008. su u rudarstvu (21,3%), snabdjevanju električnom energijom, gasom i vodom (4,9%), saobraćaju, skladištenju i vezama (3,2%), ostalim javnim djelatnostima (3%) i dr., dok smanjenje plata u 2009. u odnosu na predhodnu godinu imaju područja poljoprivrede, lova i šumarstva (5,3%), finansijskog posredovanja (3,4%), obrazovanja (2,1%) itd.

Tabela 22. Prosječna plata u Kantonu Sarajevo

u KM

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	Stopa rasta 03-09	Indeks 2009/2003
prosječna plata	651,4	654,1	694,2	764,9	836,1	941,4	991,9	7,3	152,3

Prosječna plata u Kantonu Sarajevo

Graf 26.

Tabela 23. Plate po područjima i odjeljcima SKD u Kantonu Sarajevo

u KM

	UKUPNO	XII 2003	XII 2004	XII 2005	XII 2006	XII 2007	XII 2008	XII 2009
		647,1	678,3	748,2	815,6	884,1	988,6	991,9
A	Poljoprivreda, lov i šumarstvo	590,4	610,8	600,0	705,4	696,6	818,8	775,4
B	Ribarstvo							
C	Rudarstvo	545,1	616,7	431,6	431,2	707,8	621,6	754,2
D	Preradivačka industrija	598,4	564,8	597,5	652,0	693,6	766,9	758,0
E	Snabdijevanje električnom energijom, gasom i vodom	780,2	824,2	892,6	985,2	1.125,3	1.238,9	1.299,8
F	Građevinarstvo	414,3	413,7	423,6	521,2	536,7	600,4	601,2
G	Trgovina na veliko i malo	459,5	460,7	544,6	591,3	614,5	688,8	707,9
H	Ugostiteljstvo	474,3	553,4	504,2	558,9	560,7	642,9	650,3
I	Saobraćaj, skladištenje i veze	792,4	883,3	984,8	965,8	970,5	1.080,7	1.115,8
J	Finansijsko posredovanje	1.155,5	1.279,9	1.348,4	1.384,5	1.429,5	1.532,1	1.480,3
K	Poslovanje nekretninama i poslovne usluge	616,8	596,8	656,4	766,8	824,0	945,9	942,1
L	Javna uprava, društvene, socijalne i lične uslužne djelatnosti	784,9	820,4	961,6	1.040,4	1.120,1	1.325,3	1.299,3
M	Obrazovanje	584,9	648,4	728,9	758,3	943,6	990,0	969,0
N	Zdravstvena i socijalna zaštita	744,8	776,3	781,6	821,6	945,6	1.046,0	1.034,2
O	Ostale javne djelatnosti	608,1	691,9	771,0	807,8	839,5	907,4	934,9

Tabela 24. Indeksi plata po područjima i odjeljcima SKD u Kantonu Sarajevo

	Ukupno	XII 2004	XII 2005	XII 2006	XII 2007	XII 2008	XII 2009
		XII 2003	XII 2004	XII 2005	XII 2006	XII 2007	XII 2008
A	Poljoprivreda, lov i šumarstvo	104,8	110,3	109,0	108,4	111,8	100,3
B	Ribarstvo	103,4	98,2	117,6	98,7	117,5	94,7
C	Rudarstvo	113,1	70,0	99,9	164,1	87,8	121,3
D	Preradivačka industrija	94,4	105,8	109,1	106,4	110,6	98,8
E	Snabdijevanje električnom energijom, gasom i vodom	105,6	108,3	110,4	114,2	110,1	104,9
F	Građevinarstvo	99,9	102,4	123,0	103,0	111,9	100,1
G	Trgovina na veliko i malo	100,3	118,2	108,6	103,9	112,1	102,8
H	Ugostiteljstvo	116,7	91,1	110,9	100,3	114,7	101,2
I	Saobraćaj, skladištenje i veze	111,5	111,5	98,1	100,5	111,4	103,2
J	Finansijsko posredovanje	110,8	105,3	102,7	103,2	107,2	96,6
K	Poslovanje nekretninama i poslovne usluge	96,7	110,0	116,8	107,5	114,8	99,6
L	Javna uprava, društvene, socijalne i lične uslužne djelatnosti	104,5	117,2	108,2	107,7	118,3	98,0
M	Obrazovanje	110,9	112,4	104,0	124,4	104,9	97,9
N	Zdravstvena i socijalna zaštita	104,2	100,7	105,1	115,1	110,6	98,9
O	Ostale javne djelatnosti	113,8	111,4	104,8	103,9	108,1	103,0

Nezaposlenost

Broj nezaposlenih, prema evidenciji Federalnog zavoda za statistiku se povećao sa oko 59,8 hiljada u 2003. na oko 66,3 hiljade u 2009. godini.

U tom periodu broj nezaposlenih se povećao za 10,9%, odnosno rastao je prosječno po godišnjoj stopi od 1,7%.

Najviše nezaposlenih je nekvalifikovanih radnika, zatim kvalifikovanih, te radnika sa srednjom stručnom spremom. Tako je u 2009. godini bilo 33,7% nekvalifikovanih, 27,9% kvalifikovanih i oko 27,8% nezaposlenih radnika sa srednjom stručnom spremom.

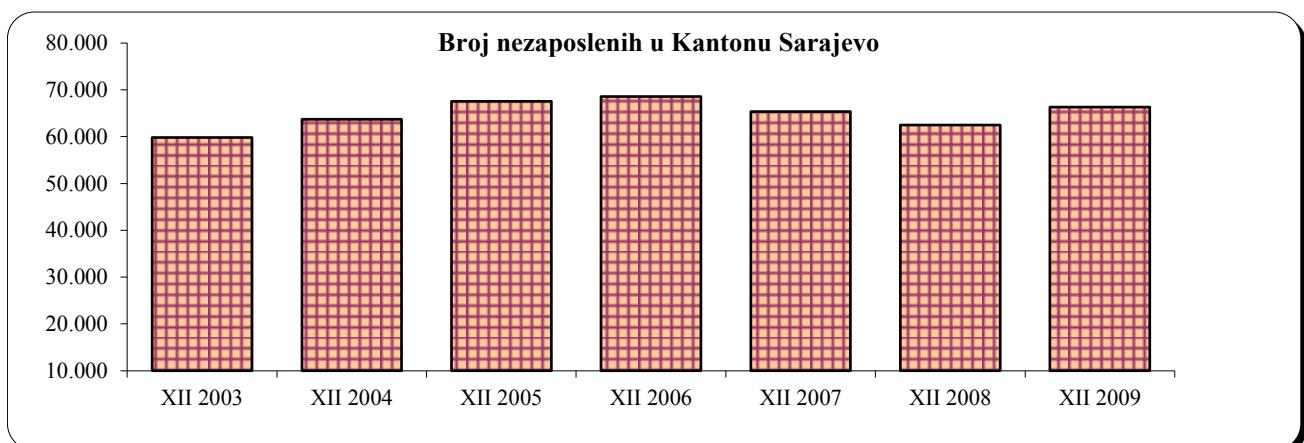
U posmatranom periodu stepen nezaposlenosti ukupnog stanovništva Kantona Sarajevo povećao se, sa 14,9% 2003. na 15,6% 2009. godine.

Stopa nezaposlenosti smanjena je, sa 41% u 2003. na 35,7% u 2009. godini.

U 2009. raste ukupan broj nezaposlenih lica za 6,1% u odnosu na prošlu godinu. Prema stručnoj spremi najveći rast nezaposlenih je kod lica sa visokom stručnom spremom 35%, zatim sa srednjom stručnom spremom 8,7%, kvalifikovanih radnika 7,1% i lica sa višom školskom spremom 5,1%. Smanjenje broja nezaposlenih u 2009. u odnosu na 2008. imaju lica sa nižom stručnom spremom 3,6%, polukvalifikovani radnici 2%, te visokokvalifikovani radnici 0,9% i nekvalifikovani radnici 0,5%.

Tabela 25. Nezaposleni prema stručnoj spremi u Kantonu Sarajevo

	VSS	VŠS	SSS	NSS	VKV	KV	PKV	NKV	ukupno
XII 2003	1.606	958	15.041	531	578	17.162	512	23.403	59.791
XII 2004	2.142	1.056	16.380	523	590	18.541	538	23.941	63.711
XII 2005	2.705	1.152	18.062	546	603	19.732	553	24.184	67.537
XII 2006	2.942	1.095	18.456	532	595	19.976	551	24.409	68.556
XII 2007	3.101	998	17.509	524	534	18.367	526	23.785	65.344
XII 2008	3.490	895	16.977	478	466	17.245	491	22.433	62.475
XII 2009	4.712	941	18.451	461	462	18.467	481	22.324	66.299
Stopa rasta 03-09	19,6	-0,3	3,5	-2,3	-3,7	1,2	-1,0	-0,8	1,7
Indeks 2009/2003	293,4	98,2	122,7	86,8	79,9	107,6	93,9	95,4	110,9

Graf 27.

Tabela 26. Nezaposleni prema stručnoj spremi u Kantonu Sarajevo, struktura (%)

	VSS	VŠS	SSS	NSS	VKV	KV	PKV	NKV	ukupno
XII 2003	2,7	1,6	25,2	0,9	1,0	28,7	0,9	39,1	100,0
XII 2004	3,4	1,7	25,7	0,8	0,9	29,1	0,8	37,6	100,0
XII 2005	4,0	1,7	26,7	0,8	0,9	29,2	0,8	35,8	100,0
XII 2006	4,3	1,6	26,9	0,8	0,9	29,1	0,8	35,6	100,0
XII 2007	4,7	1,5	26,8	0,8	0,8	28,1	0,8	36,4	100,0
XII 2008	5,6	1,4	27,2	0,8	0,7	27,6	0,8	35,9	100,0
XII 2009	7,1	1,4	27,8	0,7	0,7	27,9	0,7	33,7	100,0

Tabela 27. Nezaposleni prema stručnoj spremi u Kantonu Sarajevo, indeksi

	VSS	VŠS	SSS	NSS	VKV	KV	PKV	NKV	ukupno
<u>XII 2004</u> XII 2003	133,4	110,2	108,9	98,5	102,1	108,0	105,1	102,3	106,6
<u>XII 2005</u> XII 2004	126,3	109,1	110,3	104,4	102,2	106,4	102,8	101,0	106,0
<u>XII 2006</u> XII 2005	108,8	95,1	102,2	97,4	98,7	101,2	99,6	100,9	101,5
<u>XII 2007</u> XII 2006	105,4	91,1	94,9	98,5	89,7	91,9	95,5	97,4	95,3
<u>XII 2008</u> XII 2007	112,5	89,7	97,0	91,2	87,3	93,9	93,3	94,3	95,6
<u>XII 2009</u> XII 2008	135,0	105,1	108,7	96,4	99,1	107,1	98,0	99,5	106,1

Tabela 28. Stepen nezaposlenosti ukupnog stanovništva Kantona Sarajevo

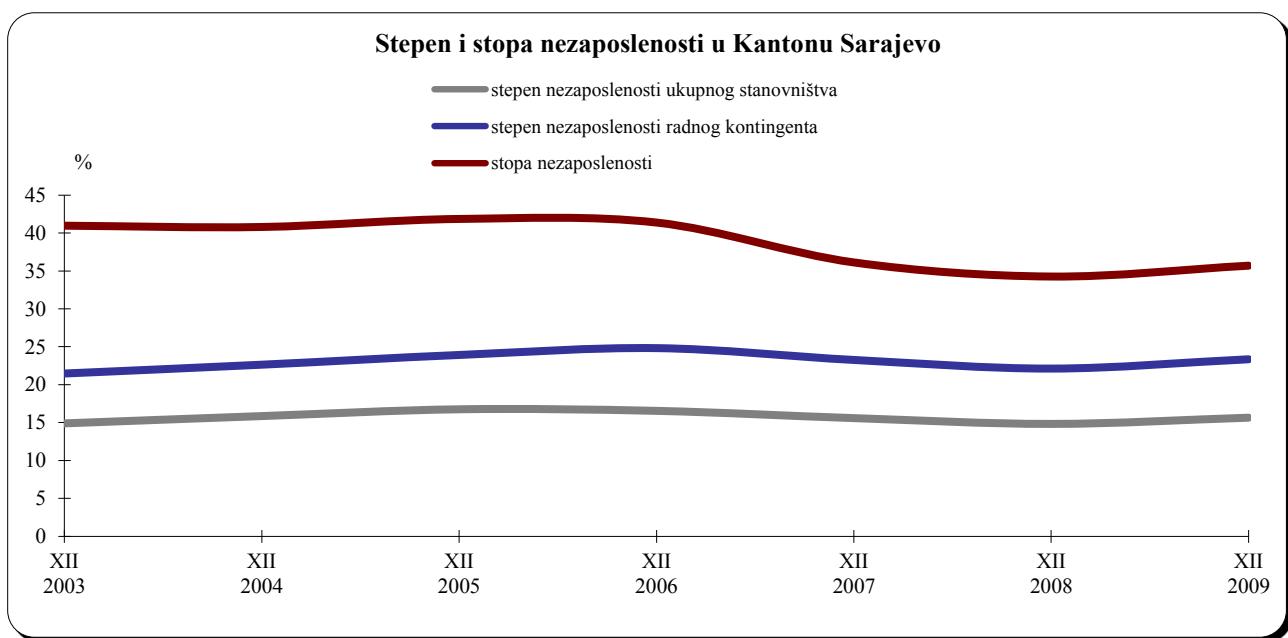
	XII 2003	XII 2004	XII 2005	XII 2006	XII 2007	XII 2008	XII 2009	Stopa rasta 03-09	Indeks 2009/2003
Kanton Sarajevo	14,9	15,9	16,8	16,5	15,6	14,8	15,6	0,8	105,0

Tabela 29. Stepen nezaposlenosti radnog kontingenta Kantona Sarajevo

	XII 2003	XII 2004	XII 2005	XII 2006	XII 2007	XII 2008	XII 2009	Stopa rasta 03-09	Indeks 2009/2003
Kanton Sarajevo	21,5	22,6	23,9	24,8	23,3	22,1	23,3	1,4	108,7

Tabela 30. Stopa nezaposlenosti u Kantonu Sarajevo

	XII 2003	XII 2004	XII 2005	XII 2006	XII 2007	XII 2008	XII 2009	Stopa rasta 03-09	Indeks 2009/2003
Kanton Sarajevo	41,0	40,8	41,9	41,4	36,1	34,3	35,7	-2,3	87,1

Graf 28.

Industrijska proizvodnja

U ukupnoj industriji Kantona Sarajevo u periodu od 2003 do 2009. godine indeksi su se kretali od 99% do 123,8%. U prerađivačkoj industriji indeksi su se kretali u rasponu od 98% do 126,8%, a najveće indekse u posmatranom periodu bilježe oblasti proizvodnje hrane i pića, prerađevanja kože, izrade galanterije i obuće, proizvodnje hemikalija i hemijskih proizvoda, proizvodnje medicinskih preciznih i optičkih instrumenata, proizvodnje namještaja, prerađivačke industrije i dr.

Indeksi industrijske proizvodnje 2009. u odnosu na 2008. godinu su najznačajniji u oblasti reciklaže, proizvodnje hemikalija i hemijskih proizvoda, proizvodnje duhanskih proizvoda, te prerađevanja drveta i proizvodnje proizvoda od drveta, osim namještaja.

Tabela 31. Industrijska proizvodnja u Kantonu Sarajevo, indeksi

	Kanton Sarajevo	<u>2004</u> 2003	<u>2005</u> 2004	<u>2006</u> 2005	<u>2007</u> 2006	<u>2008</u> 2007	<u>2009</u> 2008
	UKUPNO	121,0	99,0	110,0	122,3	123,8	94,5
C	RUDARSTVO	105,5	152,4	94,6	76,7	101,6	90,8
#	Vađenje uglja i treseta						
#	Vađenje ostalih ruda i kamena	105,5	152,4	94,6	76,7	101,6	90,8
D	PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	126,0	98,0	112,2	123,3	126,8	94,6
#	Proizvodnja hrane i pića	104,0	100,1	107,0	108,9	107,6	93,4
#	Proizvodnja duhanskih proizvoda	96,2	93,2	114,9	97,3	101,0	117,5
#	Proizvodnja tekstila	630,6	24,3	88,1	48,2	71,8	85
#	Proizvodnja odjeće, dorada i bojenje krvna	123,3	69,5	15,8	97,5	174,4	52,4
#	Prerada kože, izrada galanterije i obuće	109,4	114,0	95,8	112,5	100,0	96,2
#	Prerada drveta i proizvodnja proizvoda od drveta, osim namještaja	80,8	128,2	62,9	99,3	95,3	107,2
#	Proizvodnja celuloze, papira i proizvoda od papira	106,6	88,9	145,1	48,3	128,0	73,8
#	Izdavačka i štamparska djelatnost	130,4	81,6	80,7	118,4	106,9	92,3
#	Proizvodnja koksa, naftnih derivata i nuklearnog goriva						59,1
#	Proizvodnja hemikalija i hemijskih proizvoda	237,2	93,4	134,6	170,0	188,3	121,3
#	Proizvodnja proizvoda od gume i plastike		101,7	94,1	123,7	99,5	79,4
#	Proizvodnja ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda	127,5	139,7	90,1	121,1	107,6	94,8
#	Proizvodnja metala	122,2	130,5	88,1	135,0	116,9	37,4
#	Proizvodnja proizvoda od metala, osim mašina	116,2	103,7	87,7	136,1	135,3	60,7
#	Proizvodnja mašina i uređaja	118,0	118,1	39,3	879,3	54,5	63,8
#	Proizvodnja el.mašina i uređaja			107,1	111,6	109,7	70,3
#	Proizvodnja RTV i komunikacionih aparata i opreme						
#	Proizvodnja medicinskih preciznih i optičkih instrumenata	1.490,6	72,7	150,1	37,9	159,6	90,9
#	Proizvodnja motornih vozila, prikolica i poluprikolica	116,5	122,0	92,7	137,2	91,6	
#	Proizvodnja ostalih saobraćajnih sredstava						
#	Proizvodnja namještaja, preradivačka industrija	240,3	142,7	149,6	121,9	78,4	36,9
#	Reciklaža	117,6	96,9	125,3	97,0	90,5	124,8
E	SNABDJEVANJE EL.ENERGIJOM, GASOM I VODOM	90,3	104,7	91,9	98,4	100,1	94,6
#	Snabdjevanje el.energijom, gasom, parom i toplom vodom	85,2	111,3	101,2	98,4	100,1	94,6
#	Skupljanje, prečišćavanje i distribucija vode	92,1	102,5	88,5			

Turizam

U 2009. godini Kanton Sarajevo je posjetilo 170.612 turista od kojih su 74,8% strani. U 2003. godini bilo je 94.429 turista od kojih su oko 69% strani.

U periodu od 2003. do 2009. godine, broj turista u Kantonu Sarajevo se stalno povećavao, tako da je 2009. godine oko 1,8 puta veći nego 2003. godine.

Broj turista je rastao 10,4% prosječno godišnje.

U 2009. godini turisti su ostvarili 324.513 noćenja što je za oko 1,7 puta više nego 2003. godine.

Tokom cijelog perioda strani turisti su ostvarili preko 70% noćenja.

Broj noćenja se povećavao prosječno godišnje za 9,4%.

Ostvareni prihod od turizma u 2008. godini iznosi oko 32,2 miliona KM što je 1,6 puta više nego 2003. godine kada je iznosio oko 20,7 miliona KM. Za oko 11,5 miliona je veći nego 2003. godine.

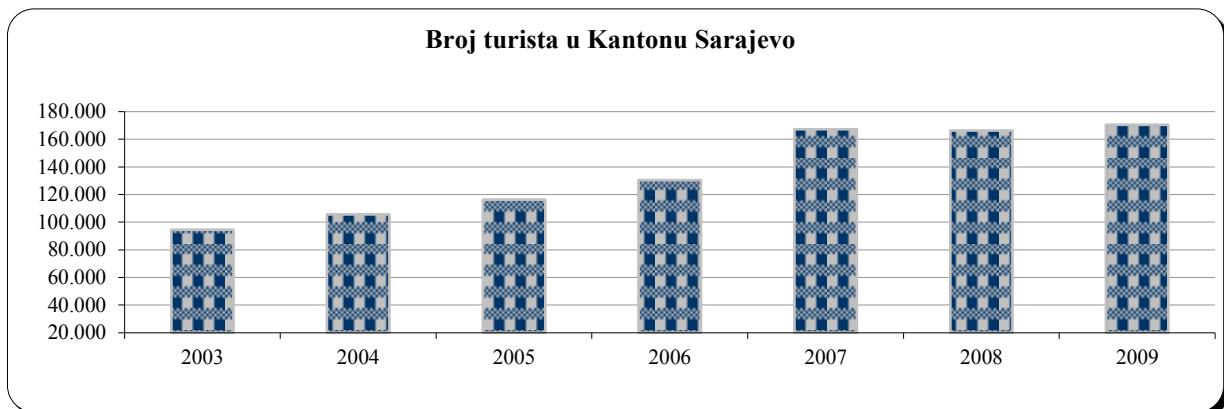
Tokom cijelog perioda prihod od turizma je rastao sa prosječnom godišnjom stopom rasta od 9,2%.

U ukupnom prihodu od turizma, tokom cijelog perioda, ostvareni prihod od noćenja je preko 80%.

U 2009. godini uočava se da je u Knatonu u odnosu na 2008. godinu povećan ukupan broj turista (2,6%) i ukupan broj noćenja (0,1%). Ovo povećanje je rezultat povećanja broja stranih turista (4,8%), kao i njihovog broja noćenja (1,7%), dok je broj domaćih turista i njihov broj noćenja manji za 3,5%, odnosno za 4,8%.

Tabela 32. Broj turista u Kantonu Sarajevo

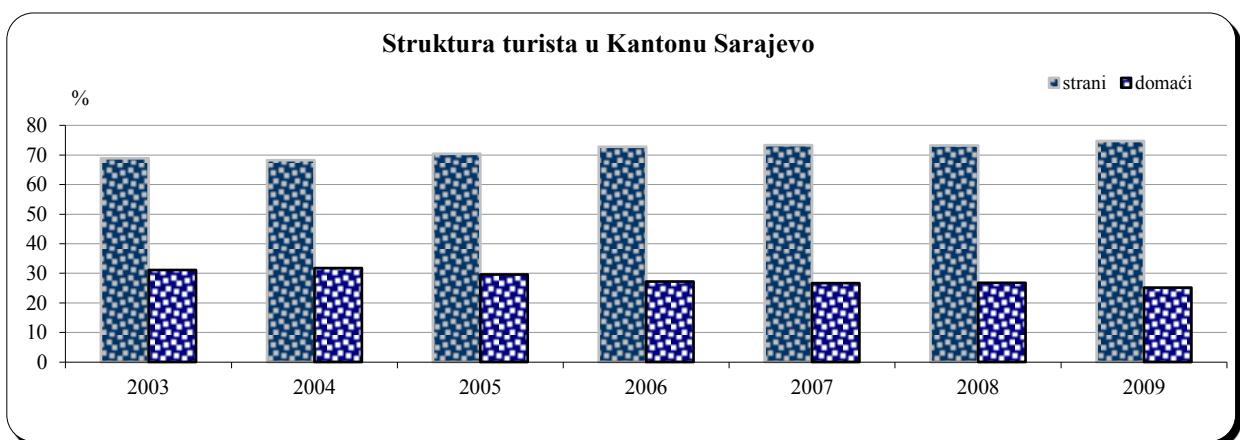
TURISTI								Stopa rasta 03-09	Indeks 2009/2003
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009		
ukupan broj	94.429	105.629	116.273	130.369	167.193	166.304	170.612	10,4	180,7
strani	65.022	72.117	81.865	94.904	122.649	121.704	127.590	11,9	196,2
domaći	29.407	33.512	34.408	35.465	44.544	44.600	43.022	6,5	146,3

Graf 29.

Tabela 33. Broj turista u Kantonu Sarajevo, struktura (%)

STRUKTURA							
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
ukupno	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
strani	68,9	68,3	70,4	72,8	73,4	73,2	74,8
domaći	31,1	31,7	29,6	27,2	26,6	26,8	25,2

Graf 30.

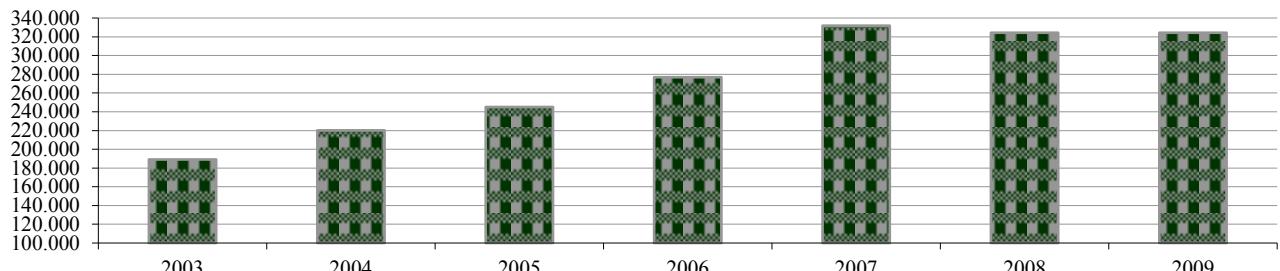
Tabela 34. Broj turista u Kantonu Sarajevo, indeksi

indeksi	2004 2003	2005 2004	2006 2005	2007 2006	2008 2007	2009 2008
ukupno	111,9	110,1	112,1	128,2	99,5	102,6
strani	110,9	113,5	115,9	129,2	99,2	104,8
domaći	114,0	102,7	103,1	125,6	100,1	96,5

Tabela 35. Broj noćenja u Kantonu Sarajevo

NOĆENJA								Stopa rasta 03-09	Indeks 2009/2003
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009		
ukupan broj	189.054	220.228	245.111	276.856	331.772	324.249	324.513	9,4	171,7
strani	138.554	157.939	178.355	209.600	251.032	244.682	248.787	10,2	179,6
domaći	50.500	62.289	66.756	67.256	80.740	79.567	75.726	7,0	150,0

Broj noćenja u Kantonu Sarajevo

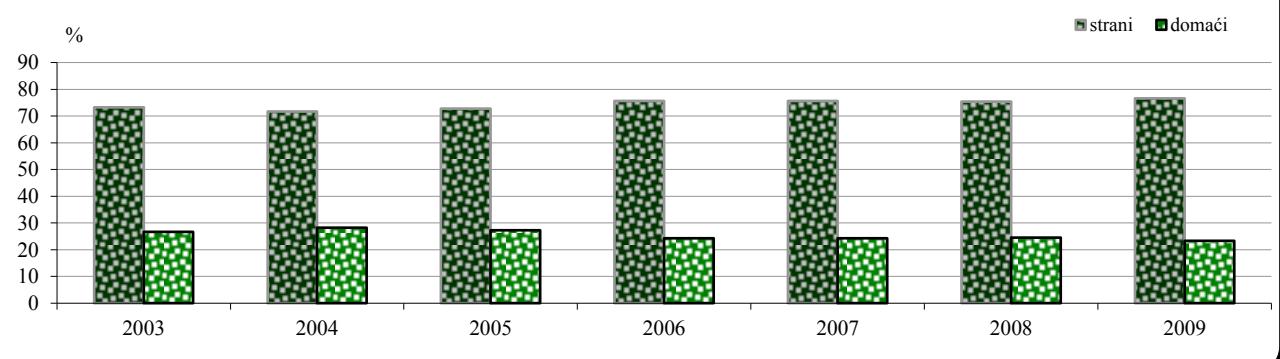

Graf 31.

Tabela 36. Broj noćenja u Kantonu Sarajevo, struktura (%)

STRUKTURA							
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
ukupno	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
strani	73,3	71,7	72,8	75,7	75,7	75,5	76,7
domaći	26,7	28,3	27,2	24,3	24,3	24,5	23,3

Struktura noćenja u Kantonu Sarajevo

Graf 32.

Tabela 37. Broj noćenja u Kantonu Sarajevo, indeksi

indeksi	2004 2003	2005 2004	2006 2005	2007 2006	2008 2007	2009 2008
ukupno	116,5	111,3	113,0	119,8	97,7	100,1
strani	114,0	112,9	117,5	119,8	97,5	101,7
domaći	123,3	107,2	100,7	120,0	98,5	95,2

Tabela 38. Ostvareni prihodi od turizma u Kantonu Sarajevo*

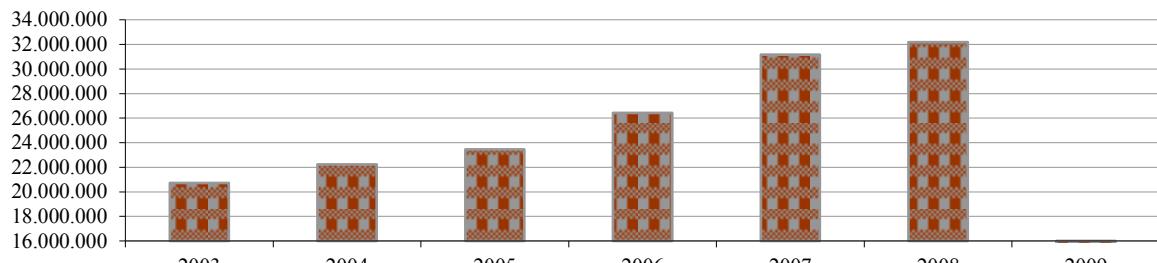
u KM

PRIHODI								Stopa rasta 03-09	Indeks 2009/2003
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009		
ukupno	20.719.903	22.236.746	23.466.365	26.415.383	31.164.625	32.193.138	0	-100,0	0,0
od noćenja	17.246.208	18.833.973	20.266.757	21.883.495	26.501.431	27.517.655		-100,0	0,0
ostali prihodi	3.473.695	3.402.773	3.199.608	4.531.888	4.663.194	4.675.483		-100,0	0,0

* Federalni zavod za statistiku za 2009. nije objavio podatke za prihod od turizma

Ostvareni prihodi od turizma u Kantonu Sarajevo

u KM

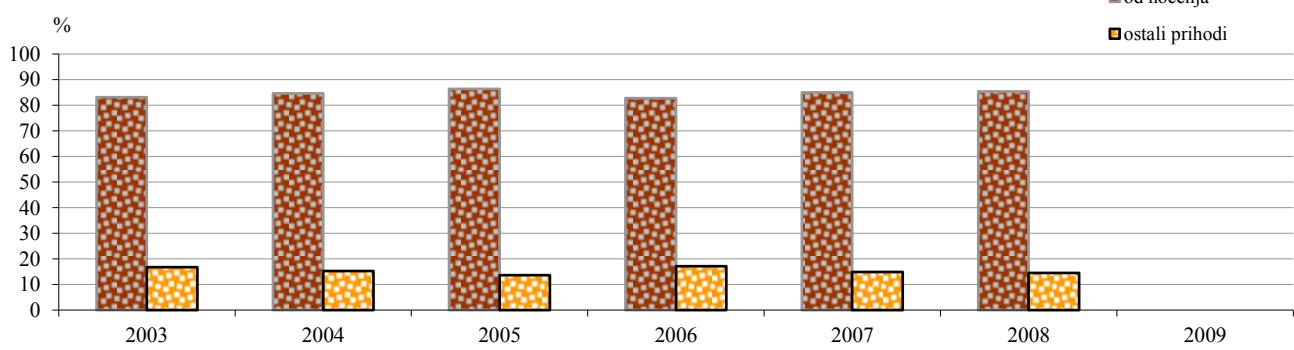
Graf 33.

Tabela 39. Ostvareni prihodi od turizma u Kantonu Sarajevo, struktura (%)

STRUKTURA							
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
ukupno	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
od noćenja	83,2	84,7	86,4	82,8	85,0	85,5	
ostali prihodi	16,8	15,3	13,6	17,2	15,0	14,5	

Struktura ostvarenih prihoda od turizma u Kantonu Sarajevo

■ od noćenja
□ ostali prihodi

Graf 34.

Tabela 40. Ostvareni prihodi od turizma u Kantonu Sarajevo, indeksi

indeksi	2004 2003	2005 2004	2006 2005	2007 2006	2008 2007	2009 2008
ukupno	107,3	105,5	112,6	118,0	103,3	0,0
od noćenja	109,2	107,6	108,0	121,1	103,8	0,0
ostali prihodi	98,0	94,0	141,6	102,9	100,3	0,0

Vanjska trgovina

Kanton Sarajevo je ostvario izvoz u 2009. godini u vrijednosti od oko 661 milion KM, što je 1,9 puta više nego 2003. godine kada je ostvaren izvoz u vrijednosti od preko 354 miliona KM.

U 2009. godini najviše je izvezeno u Hrvatsku 21,5%, zatim u Njemačku, 20%, te u Srbiju 11,7%.

Prosječna stopa rasta izvoza u periodu od 2003. do 2009. iznosi 11%.

Uvoz u 2009. godini ostvaren je u vrijednosti od oko 3,1 milijardu KM što je 2,6 puta više nego 2003. godine.

Najveći uvoz je ostvaren iz Hrvatske 20,2%, zatim iz Njemačke 11,3%, te iz Slovenije 7,6% i Italije 7,2%.

Tokom posmatranog perioda uvoz je rastao po stopi od 14,6%.

Ostvareni obim vanjsko-trgovinske razmjene u 2009. godini iznosi preko 3,7 milijardi KM i od toga uvoz predstavlja 82,3%, a izvoz 17,7%.

U 2003. godini u ukupnom obimu vanjsko-trgovinske razmjene koji je ostvaren u vrijednosti od oko 1,7 milijardi uvoz je predstavljao 79,4%, a izvoz 20,6%.

Značajno je istaći da se tokom perioda u obimu vanjsko-trgovinske razmjene povećava učešće izvoza, a smanjuje učešće uvoza, izuzevši 2004. i 2008. godinu gdje dolazi do pada izvoza a povećanja vrijednosti uvoza.

Stepen pokrivenosti uvoz izvozom 2009. godine iznosi 21,5% i manji je nego 2003. kada je iznosio 26%.

Od ukupno ostvarenog izvoza u 2009. godini najveći izvoz su ostvarile prerađivačka industrija i snabdijevanje električnom energijom, gasom i vodom.

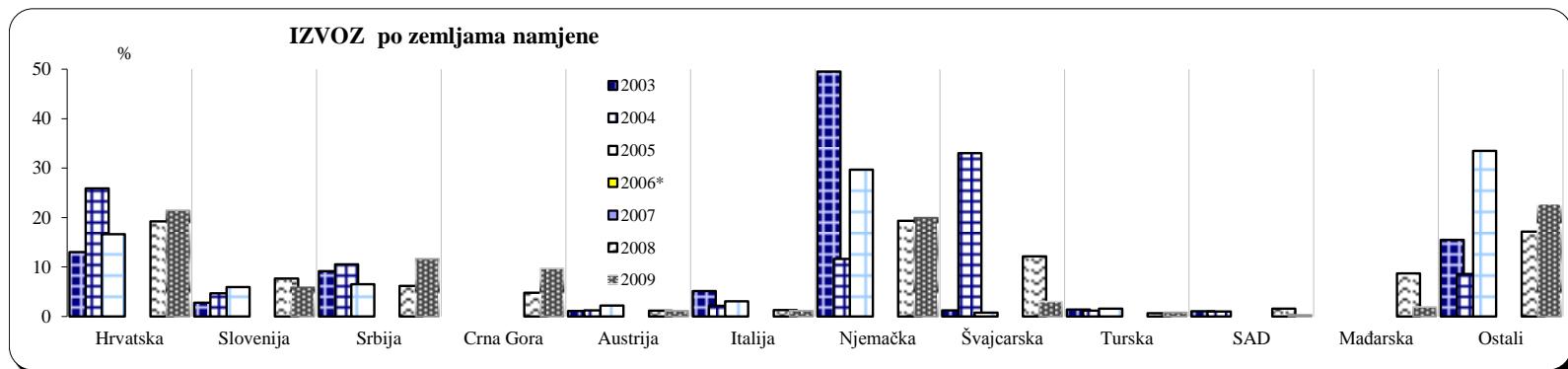
Od ukupno ostvarenog uvoza u 2009. godini prerađivačka industrija je ostvarila oko 91,6%, a rudarstvo 4,6%.

Izvoz Kantona Sarajevo u 2009. je veći za 12% nego izvoz 2008. godine. Veći izvoz 2009. ostvaren je u Crnu Goru 78,6%, zatim Srbiju 66,1%, te Tursku 9% itd. Uvoz u Kantonu Sarajevo u 2009. je manji za 28% u odnosu na 2008. godinu, a najveće je smanjen uvoz iz SAD 83,5%, Mađarske 80,8%, Švajcarske 78,3% itd. Generalno uvoz je smanjen iz svih značajnijih zemaljma sa kojima Kanton ima vanjsko-trgovinske odnose.

Tabela 41. Vanjska trgovina Kantona Sarajevo - IZVOZ

(.000 KM)

Kanton Sarajevo	2003	%	2004	%	2005	%	2006*	%	2007*	%	2008	%	2009	%	Stopa rasta 03-09	Indeks 2009/2003
Hrvatska	46.156	13,0	69.465	25,9	87.644	16,7			0,0	144.519	19,2	142.054	21,5	20,6	307,8	
Slovenija	9.950	2,8	12.516	4,7	31.385	6,0			0,0	57.813	7,7	39.106	5,9	25,6	393,0	
Srbija	32.395	9,1	28.297	10,6	34.267	6,5			0,0	46.367	6,2	77.022	11,7	15,5	237,8	
Crna Gora										36.080	4,8	64.439	9,7			
Austrija	3.877	1,1	3.346	1,2	11.750	2,2			0,0	8.930	1,2	7.755	1,2	12,2	200,0	
Italija	18.213	5,1	5.798	2,2	16.142	3,1			0,0	9.785	1,3	7.796	1,2	-13,2	42,8	
Njemačka	175.347	49,5	31.188	11,6	156.333	29,7			0,0	145.330	19,3	132.034	20,0	-4,6	75,3	
Švajcarska	4.401	1,2	88.521	33,0	3.950	0,8			0,0	91.235	12,1	19.786	3,0	28,5	449,6	
Turska	5.061	1,4	3.230	1,2	8.353	1,6			0,0	5.169	0,7	5.632	0,9	1,8	111,3	
SAD	3.759	1,1	2.768	1,0		0,0			0,0	12.068	1,6	1.994	0,3	-10,0	53,0	
Madarska										65.264	8,7	12.563	1,9			
Ostali	54.902	15,5	23.073	8,6	176.361	33,5	0		0,0	128.855	17,1	150.817	22,8	18,3	274,7	
Ukupno	354.061	100,0	268.202	100,0	526.185	100,0		100,0	726.251	100,0	751.415	100,0	660.998	100,0	11,0	186,7

Graf 35.

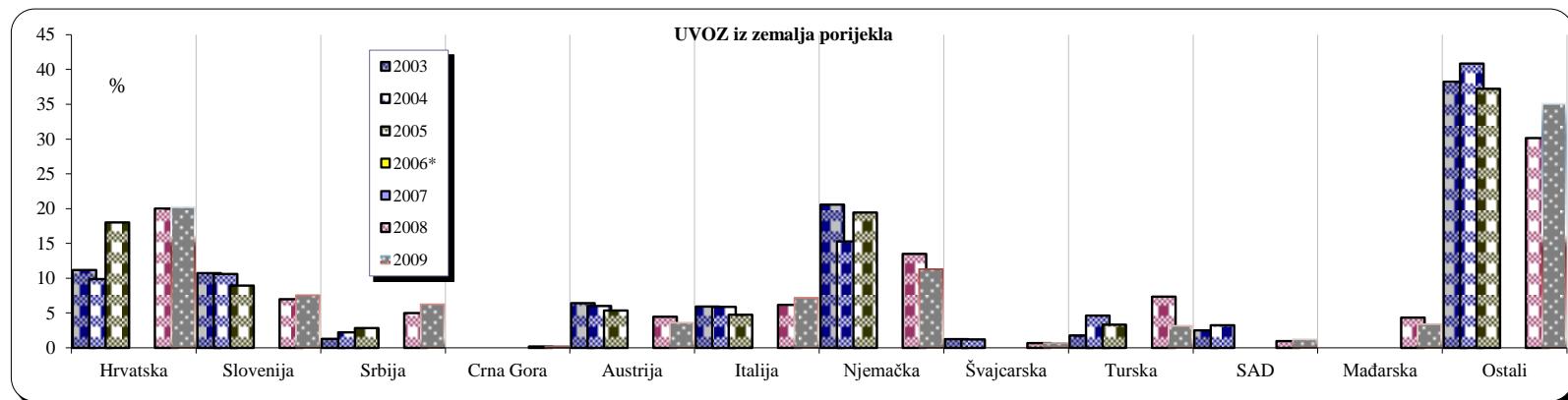
Tabela 42. Vanjska trgovina Kantona Sarajevo - IZVOZ, indeksi

Kanton Sarajevo	2004	2005	2006	2007	2008	2009
	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Hrvatska	150,5	126,2	0,0			98,3
Slovenija	125,8	250,8	0,0			67,6
Srbija	87,3	121,1	0,0			166,1
Crna Gora						178,6
Austrija	86,3	351,2	0,0			86,8
Italija	31,8	278,4	0,0			79,7
Njemačka	17,8	501,3	0,0			90,9
Švajcarska	2.011,4	4,5	0,0			21,7
Turska	63,8	258,6	0,0			109,0
SAD	73,6	0,0				16,5
Madarska						19,2
Ostali	42,0	764,4	0,0			117,0
Ukupno	75,8	196,2	0,0		103,5	88,0

* Ne prate se statistički.

Tabela 43. Vanjska trgovina Kantona Sarajevo - UVÖZ

Kanton Sarajevo	2003	%	2004	%	2005	%	2006*	%	2007*	%	2008	%	2009	%	Stopa rasta 03-09	Indeks 2009/2003	
Hrvatska	152.219	11,2	161.238	9,9	539.459	18,0				0,0	856.946	20,0	623.221	20,2	26,5	409,4	
Slovenija	145.998	10,7	172.703	10,6	267.475	8,9				0,0	299.766	7,0	233.303	7,6	8,1	159,8	
Srbija	17.751	1,3	36.430	2,2	85.729	2,9				0,0	214.817	5,0	192.432	6,2	48,8	1.084,1	
Crna Gora											9.314	0,2	7.564	0,2			
Austrija	87.412	6,4	98.222	6,0	160.286	5,4				0,0	191.322	4,5	111.194	3,6	4,1	127,2	
Italija	81.103	6,0	96.161	5,9	142.575	4,8				0,0	265.448	6,2	221.931	7,2	18,3	273,6	
Njemačka	280.533	20,6	249.310	15,3	582.455	19,5				0,0	578.338	13,5	347.822	11,3	3,6	124,0	
Švajcarska	16.909	1,2	20.193	1,2		0,0				0,0	28.778	0,7	21.077	0,7	3,7	124,6	
Turska	24.403	1,8	75.677	4,6	100.294	3,4				0,0	315.838	7,4	98.139	3,2	26,1	402,2	
SAD	34.213	2,5	53.199	3,3		0,0				0,0	42.137	1,0	37.298	1,2	1,4	109,0	
Mađarska											186.103	4,4	105.187	3,4			
Ostali	520.620	38,2	665.514	40,9	1.114.931	37,2	0			0,0	1.289.306	30,1	1.080.080	35,1	12,9	207,5	
Ukupno	1.361.161	100,0	1.628.647	100,0	2.993.204	100,0		100,0		3.330.990	100,0	4.278.113	100,0	3.079.248	100,0	14,6	226,2

Graf 36.

Tabela 44. Vanjska trgovina Kantona Sarajevo - UVÖZ, indeksi

Kanton Sarajevo	2004 2003	2005 2004	2006 2005	2007 2006	2008 2007	2009 2008
Hrvatska	105,9	334,6	0,0			72,7
Slovenija	118,3	154,9	0,0			77,8
Srbija	205,2	235,3	0,0			89,6
Crna Gora						81,2
Austrija	112,4	163,2	0,0			58,1
Italija	118,6	148,3	0,0			83,6
Njemačka	88,9	233,6	0,0			60,1
Švajcarska	119,4	0,0				73,2
Turska	310,1	132,5	0,0			31,1
SAD	155,5	0,0				88,5
Mađarska						56,5
Ostali	127,8	167,5	0,0			83,8
Ukupno	119,7	183,8	0,0		128,4	72,0

* Ne prate se statistički.

Tabela 45. Stepen pokrivenosti uvoza izvozom u Kantunu Sarajevo (%)

	2003	2004	2005	2006*	2007*	2008	2009
Hrvatska	30,3	43,1	16,2			16,9	22,8
Slovenija	6,8	7,2	11,7			19,3	16,8
Srbija	182,5	77,7	40,0			21,6	40,0
Crna Gora						387,4	851,9
Austrija	4,4	3,4	7,3			4,7	7,0
Italija	22,5	6,0	11,3			3,7	3,5
Njemačka	62,5	12,5	26,8			25,1	38,0
Švajcarska	26,0	438,4				317,0	93,9
Turska	20,7	4,3	8,3			1,6	5,7
SAD	11,0	5,2				28,6	5,3
Mađarska						35,1	11,9
Ostali	10,5	3,5	15,8			10,0	14,0
Ukupno	26,0	16,5	17,6		21,8	17,6	21,5

Tabela 46. Obim vanjsko-trgovinske razmjene Kantona Sarajevo

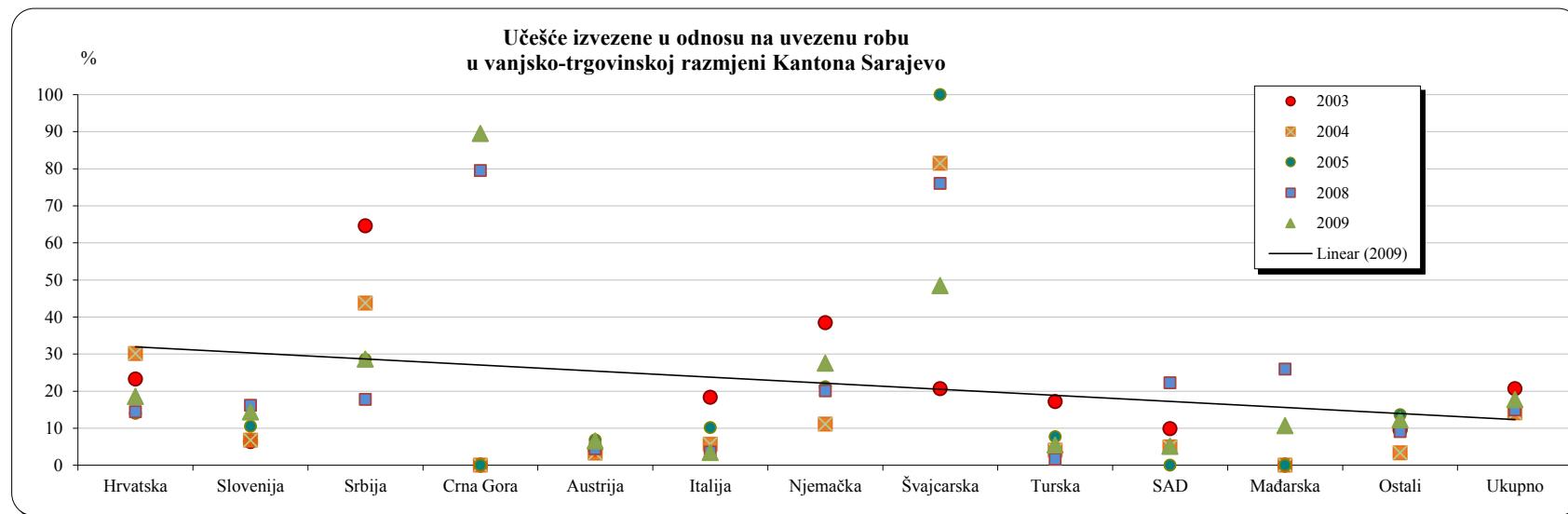
(.000 KM)

	2003	2004	2005	2006*	2007*	2008	2009	Stopa rasta 03-09	Indeks 2009/2003
Hrvatska	198.375	230.703	627.103	0	0	1.001.465	765.275	25,2	385,8
Slovenija	155.948	185.219	298.860	0	0	357.579	272.409	9,7	174,7
Srbija	50.146	64.727	119.996	0	0	261.184	269.454	32,3	537,3
Crna Gora	0	0	0	0	0	45.394	72.003		
Austrija	91.289	101.568	172.036	0	0	200.252	118.949	4,5	130,3
Italija	99.316	101.959	158.717	0	0	275.233	229.727	15,0	231,3
Njemačka	455.880	280.498	738.788	0	0	723.668	479.856	0,9	105,3
Švajcarska	21.310	108.714	3.950	0	0	120.013	40.863	11,5	191,8
Turska	29.464	78.907	108.647	0	0	321.007	103.771	23,3	352,2
SAD	37.972	55.967	0	0	0	54.205	39.292	0,6	103,5
Madarska	0	0	0	0	0	251.367	117.750		
Ostali	575.522	688.587	1.291.292	0	0	1.418.161	1.230.897	13,5	213,9
Ukupno	1.715.222	1.896.849	3.519.389	0	4.057.241	5.029.528	3.740.246	13,9	218,1

* Ne prate se statistički.

Tabela 47. Obim vanjsko-trgovinske razmjene Kantona Sarajevo, struktura (%)

	2003		2004		2005		2006		2007		2008		2009	
	izvoz	uvoz												
Hrvatska	23,3	76,7	30,1	69,9	14,0	86,0					14,4	85,6	18,6	81,4
Slovenija	6,4	93,6	6,8	93,2	10,5	89,5					16,2	83,8	14,4	85,6
Srbija	64,6	35,4	43,7	56,3	28,6	71,4					17,8	82,2	28,6	71,4
Crna Gora											79,5	20,5	89,5	10,5
Austrija	4,2	95,8	3,3	96,7	6,8	93,2					4,5	95,5	6,5	93,5
Italija	18,3	81,7	5,7	94,3	10,2	89,8					3,6	96,4	3,4	96,6
Njemačka	38,5	61,5	11,1	88,9	21,2	78,8					20,1	79,9	27,5	72,5
Švajcarska	20,7	79,3	81,4	18,6	100,0	0,0					76,0	24,0	48,4	51,6
Turska	17,2	82,8	4,1	95,9	7,7	92,3					1,6	98,4	5,4	94,6
SAD	9,9	90,1	4,9	95,1							22,3	77,7	5,1	94,9
Mađarska											26,0	74,0	10,7	89,3
Ostali	9,5	90,5	3,4	96,6	13,7	86,3					9,1	90,9	12,3	87,7
Ukupno	20,6	79,4	14,1	85,9	15,0	85,0			17,9	82,1	14,9	85,1	17,7	82,3

Graf 37.

Tabela 48. IZVOZ Kantona Sarajevo po područjima i odjeljcima SKD - proizvodni princip (.000 KM)

	Kanton Sarajevo	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	Stopa rasta 03-09	Indeks 2009/2003
	UKUPNO	354.061	268.202	526.185			751.415	660.998	11,0	186,7
A	Poljoprivreda, lov i šumarstvo	916	934	1.176			4.548	4.944	32,4	539,7
B	Ribarstvo		8							
C	Rudarstvo	41	36	824			1.007	798	64,0	1.946,3
D	Preradivačka industrija	243.716	131.498	458.139			554.877	473.901	11,7	194,4
E	Snabdijevanje el. energijom, gasom i vodom	81.099	131.002	52.783			189.083	180.902	14,3	223,1
	Ostalo	743	524	1.945			1.769	453	-7,9	61,0
	Proizvodi i transakcije, nerazvrstani po kategorijama	27.546	4.200	11.318			131		-100,0	0,0

Tabela 49. UVOZ Kantona Sarajevo po područjima i odjeljcima SKD - proizvodni princip (.000 KM)

	Kanton Sarajevo	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	Stopa rasta 03-09	Indeks 2009/2003
	UKUPNO	1.361.161	1.628.647	2.993.204			4.278.113	3.079.248	14,6	226,2
A	Poljoprivreda, lov i šumarstvo	20.038	22.709	57.199			93.014	77.916	25,4	388,8
B	Ribarstvo	251	176	186			166	177	-5,7	70,5
C	Rudarstvo	635	1.086	2.309			182.920	141.268	146,2	22.246,9
D	Preradivačka industrija	1.240.865	1.479.260	2.663.940			3.987.062	2.820.371	14,7	227,3
E	Snabdijevanje el. energijom, gasom i vodom	48.526	79.250	147.813			20	20.356	-13,5	41,9
	Ostalo	31.588	20.246	28.952			14.787	19.123	-8,0	60,5
	Proizvodi i transakcije, nerazvrstani po kategorijama	19.258	26.120	92.805			144	37	-64,7	0,2

Tabela 50. IZVOZ i UVOZ Kantona Sarajevo po područjima i odjeljcima SKD - proizvodni princip-INDEKSI

	Kanton Sarajevo	2004		2005		2006		2007		2008		2009	
		IZVOZ 2003	UVOZ 2003	IZVOZ 2004	UVOZ 2004	IZVOZ 2005	UVOZ 2005	IZVOZ 2006	UVOZ 2006	IZVOZ 2007	UVOZ 2007	IZVOZ 2008	UVOZ 2008
	UKUPNO	75,8	119,7	196,2	183,8	0,0	0,0					88,0	72,0
A	Poljoprivreda, lov i šumarstvo	102,0	113,3	125,9	251,9	0,0	0,0					108,7	83,8
B	Ribarstvo		70,1	0,0	105,7		0,0					106,6	
C	Rudarstvo	87,8	171,0	2.288,9	212,6	0,0	0,0					79,2	77,2
D	Preradivačka industrija	54,0	119,2	348,4	180,1	0,0	0,0					85,4	70,7
E	Snabdijevanje el. energijom, gasom i vodom	161,5	163,3	40,3	186,5	0,0	0,0					95,7	101.780,0
	Ostalo	70,5	64,1	371,2	143,0	0,0	0,0					25,6	129,3
	Proizvodi i transakcije, nerazvrstani po kategorijama	15,2	135,6	269,5	355,3	0,0	0,0					0,0	25,7

Zaključak

U 2009. godini pozitivne tendencije rasta **GDP/pc i stepena zaposlenosti** su zaustavljene: GDP/pc je smanjen za 9%, a stepen zaposlenosti za 0,9% u odnosu na prošlu godinu. S druge strane **stepen nezaposlenosti** je povećan za 5,5%, a **stopa nezaposlenosti** za 4,2% u odnosu na 2008. godinu.

U 2009. godini **broj stanovnika** u Kantonu je 423.645 i veći je za 0,6% u odnosu na 2008. godinu. Posmatrano po starosnoj strukturi, u 2009. godini, najviše je raslo mlado stanovništvo, 0,7%, zatim radni kontingenat, 0,6%, te starija populacija za 0,5% u odnosu na prošlu godinu. Vitalna statistika 2009. pokazuje značajno povećanje živorođenih (9,6%), kao i prirodni priraštaj (42,4%), dok je broj umrlih veći za 3,5% u odnosu na 2008.

Osnovni pokazatelji poslovanja u 2009. godini u odnosu na 2008. imaju tendenciju pada kod prihoda (10%), rashoda (10%) i kapitala (12%), dok si ostali pokazatelji (neto dobit, poslovna sredstva, plate, broj zaposlenih) su veći u 2009. ili su ostali na istom nivou, a najveći rast od 34% ostvaruje gubitak.

U 2009. godini uočava se i promjena prema pokazateljima kvaliteta poslovanja. Gubitak po zaposlenom, profit i rentabilnost kapitala su veći u odnosu na predhodnu godinu, dok svi ostali pokazatelji bilježe smanjenje (prihod po zaposlenom, rashod po zaposlenom, neto dobit po zaposlenom i efikasnost).

U 2009. u odnosu na prošlu godinu **radna snaga** se povećala za 1,9%.

U 2009. pozitivne tendencije rasta kako ukupnog **broja zaposlenih** tako i zaposlenosti po područjima SKD-a su zaustavljene. Tako broj zaposlenih lica je manji za 0,4% u odnosu na prošlu godinu, kao i zaposleni u djelatnostima eksteritorijalne organizacije i tijela (40%), građevinarstvo (8,2%), rудarstvo (5,8%), snabdjevanje el.energijom, gasom i vodom (5,3%) i dr. Porast broja zaposlenih primjetan je u području obrazovanja (5,9%), javne uprave, društvene, socijalne i lične uslužne djelatnosti (4,9%), te zdravstvene i socijalne zaštite (2,5%) i trgovine (0,5%).

Prosječna plata Kantona Sarajevo u 2009. godini veća je za 0,3 nego predhodne godine. Posmatrano po djelatnostima SKD-a veće plate u 2009. u odnosu na 2008. su u ruderstvu (21,3%), snabdjevanju električnom energijom, gasom i vodom (4,9%), saobraćaju, skladištenju i vezama (3,2%), ostalim javnim djelatnostima (3%) i dr., dok smanjenje plata u 2009. u odnosu na predhodnu godinu imaju područja poljoprivrede, lova i šumarstva (5,3%), finansijskog posredovanja (3,4%), obrazovanja (2,1%) itd.

U 2009. raste ukupan **broj nezaposlenih lica** za 6,1% u odnosu na prošlu godinu. Prema stručnoj spremi najveći rast nezaposlenih je kod lica sa visokom stručnom spremom 35%, zatim sa srednjom stručnom spremom 8,7%, kvalifikovanih radnika 7,1% i lica sa višom školskom spremom 5,1%. Smanjenje broja nezaposlenih u 2009. u odnosu na 2008. imaju lica sa nižom stručnom spremom 3,6%, polukvalifikovani radnici 2%, te visokokvalifikovani radnici 0,9% i nekvalifikovani radnici 0,5%.

Indeksi industrijske proizvodnje 2009. u odnosu na 2008. godinu su najznačajniji u oblasti reciklaže, proizvodnje hemikalija i hemijskih proizvoda, proizvodnje duhanskih proizvoda, te prerade drveta i proizvodnje proizvoda od drveta, osim namještaja.

U 2009. godini uočava se da je u Knatonu u odnosu na 2008. godinu povećan ukupan **broj turista** (2,6%) i **ukupan broj noćenja** (0,1%). Ovo povećanje je rezultat povećanja broja stranih turista (4,8%), kao i njihovog broja noćenja (1,7%), dok je broj domaćih turista i njihov broj noćenja manji za 3,5%, odnosno za 4,8%.

Izvoz Kantona Sarajevo u 2009. je veći za 12% nego izvoz 2008. godine. Veći izvoz 2009. ostvaren je u Crnu Goru 78,6%, zatim Srbiju 66,1%, te Tursku 9% itd. **Uvoz** u Kantonu Sarajevo u 2009. je manji za 28% u odnosu na 2008. godinu, a najveće je smanjen uvoz iz SAD 83,5%, Mađarske 80,8%, Švajcarske 78,3% itd. Generalno uvoz je smanjen iz svih značajnijih zemaljma sa kojima Kanton ima vanjsko-trgovinske odnose.

Pregled tabela

Redni broj	Naziv tabele	str.
1.	Indikatori razvijenosti Kantona Sarajevo	6
2.	Indikatori razvijenosti Kantona Sarajevo - lančani indeksi	6
3.	Stanovništvo i gustina naseljenosti sredinom godine (30.06.)	8
4.	Vitalna obilježja stanovništva Kantona Sarajevo sredinom godine (30.06.)	9
5.	Isplaćene i ostvarene investicije u Kantonu Sarajevo (u hilj. KM)	11
6.	Isplaćene i ostvarene investicije u Kantonu Sarajevo, struktura (%)	11
7.	Isplaćene i ostvarene investicije u Kantonu Sarajevo, indeksi	11
8.	Osnovni pokazatelji poslovanja	13
9.	Pokazatelji poslovanja - indeksi	13
10.	Pokazatelji kvaliteta poslovanja	14
11.	Pokazatelji kvaliteta poslovanja - indeksi	14
12.	Prihod od 2003. do 2008. godine (u milionima KM)	16
13.	Rashod od 2003. do 2008. godine (u milionima KM)	17
14.	Neto dobit od 2003. do 2008. godine (u milionima KM)	18
15.	Gubitak od 2003. do 2008. godine (u milionima KM)	19
16.	Radna snaga u Kantonu Sarajevo po godinama	21
17.	Radna snaga u Kantonu Sarajevo - indeksi	21
18.	Zaposleni u Kantonu Sarajevo po godinama	23
19.	Zaposleni u Kantonu Sarajevo - indeksi	23
20.	Broj zaposlenih po područjima i odjeljcima SKD u Kantonu Sarajevo	24
21.	Index zaposlenosti po područjima SKD u Kantonu Sarajevo	24
22.	Prosječna plata u Kantonu Sarajevo u KM	26
23.	Plate po područjima i odjeljcima SKD u Kantonu Sarajevo (u KM)	26
24.	Indeksi plata po područjima i odjeljcima SKD u Kantonu Sarajevo	26
25.	Nezaposlenost prema stručnoj spremi u Kantonu Sarajevo	28
26.	Nezaposlenost prema stručnoj spremi u Kantonu Sarajevo, struktura (%)	28
27.	Nezaposlenost prema stručnoj spremi u Kantonu Sarajevo - indeksi	28
28.	Stepen nezaposlenosti ukupnog stanovništva Kantona Sarajevo	29
29.	Stepen nezaposlenosti radnog kontingenta Kantona Sarajevo	29
30.	Stopa nezaposlenosti u Kantonu Sarajevo	29
31.	Industrijska proizvodnja u Kantonu Sarajevo, indeksi	31
32.	Broj turista u Kantonu Sarajevo	33
33.	Broj turista u Kantonu Sarajevo struktura (%)	33
34.	Broj turista u Kantonu Sarajevo - indeksi	33
35.	Broj noćenja u Kantonu Sarajevo	34
36.	Broj noćenja u Kantonu Sarajevo, struktura (%)	34
37.	Broj noćenja u Kantonu Sarajevo - indeksi	34
38.	Ostvareni prihodi od turizma u Kantonu Sarajevo (u KM)	35
39.	Ostvareni prihodi od turizma u Kantonu Sarajevo, struktura (%)	35
40.	Ostvareni prihodi od turizma u Kantonu Sarajevo - indeksi	35
41.	Vanjska trgovina Kantona Sarajevo - IZVOZ (.000 KM)	37
42.	Vanjska trgovina Kantona Sarajevo - IZVOZ, indeksi	37
43.	Vanjska trgovina Kantona Sarajevo - UVOZ (.000 KM)	38
44.	Vanjska trgovina Kantona Sarajevo - UVOZ, indeksi	38
45.	Stepen pokrivenosti uvoza izvozom u Kantonu Sarajevo (%)	39
46.	Obim vanjsko-trgovinske razmjene Kantona Sarajevo (.000 KM)	39
47.	Obim vanjsko-trgovinske razmjene Kantona Sarajevo, struktura (%)	40
48.	IZVOZ Kantona Sarajevo po područjima i odjeljcima SKD - proizvodni princip (.000 KM)	41
49.	UVOZ Kantona Sarajevo po područjima i odjeljcima SKD - proizvodni princip (.000 KM)	41
50.	IZVOZ i UVOZ Kantona Sarajevo po područjima i odjeljcima SKD-proizvodni princip, Indeksi	41

Pregled grafova

Redni broj	Naziv grafa	str.
1.	GDP/pc Kantona Sarajevo (USD)	6
2.	Stepen zaposlenosti stanovništva Kantona Sarajevo	6
3.	Stepen nezaposlenosti stanovništva Kantona Sarajevo	6
4.	Stopa nezaposlenosti u Kantonu Sarajevo	6
5.	Stanovništvo Kantona Sarajevo po godinama	8
6.	Starosna struktura stanovništva Kantona Sarajevo po godinama	8
7.	Gustina naseljenosti Kantona Sarajevo po godinama	8
8.	Vitalna obilježja stanovništva Kantona Sarajevo	9
9.	Vitalni indeks u Kantonu Sarajevo	9
10.	Isplaćene i ostvarene investicije	11
11.	Prihodi i rashodi 2003 - 2008.	13
12.	Neto dobit i gubitak 2003 - 2008.	13
13.	Kretanje poslovnih sredstava i kapitala 2003 - 2008.	13
14.	Kretanje plata 2003 - 2008.	13
15.	Kretanje broja zaposlenih 2003 - 2008.	13
16.	Pokazatelji kvaliteta poslovanja (prihod, rashod, neto dobit i gubitak po zaposlenom) 2003 - 2008.	14
17.	Pokazatelji kvaliteta poslovanja (efikasnost, profit i rentabilnost kapitala) 2003 - 2008.	14
18.	Prihod za period 2003 - 2008. godine	16
19.	Rashod za period 2003 - 2008. godine	17
20.	Neto dobit u periodu 2003 - 2008. godine	18
21.	Gubitak za period 2003 - 2008. godine	19
22.	Radna snaga u Kantonu Sarajevo	21
23.	Indexi radne snage u Kantonu Sarajevo	21
24.	Broj zaposlenih u Kantonu Sarajevo	23
25.	Zaposleni u Kantonu Sarajevo - indexi	23
26.	Prosječan plata u Kantonu Sarajevo	26
27.	Broj nezaposlenih u Kantonu Sarajevo	28
28.	Stepen i stopa nezaposlenosti u Kantonu Sarajevo	29
29.	Broj turista u Kantonu Sarajevo	33
30.	Struktura turista u Kantonu Sarajevo	33
31.	Broj noćenja u Kantonu Sarajevo	34
32.	Struktura noćenja u Kantonu Sarajevo	34
33.	Ostvareni prihodi od turizma u Kantonu Sarajevo	35
34.	Struktura ostvarenih prihoda od turizma u Kantonu Sarajevo	35
35.	IZVOZ po zemljama namjene	37
36.	UVOD iz zemalja porijekla	38
37.	Učešće izvezene u odnosu na uvezenu robu u vanjsko-trgovinskoj razmjeni Kantona Sarajevo	40